

University College Syd
Udvikling og forskning

Lembckesvej 3-7
DK-6100 Haderslev

T: +45 7322 2400
F: +45 7322 2495

ucsyd@ucsyd.dk

www.ucsyd.dk

Slutevaluering af

”Skolerne i bevægelse”
– et skoleprojekt støttet af ”Haderslev i Bevægelse”

Konklusioner og anbefalinger

Professionshøjskolen – University College Syd
Mette Munk, Videncenter for Sundhedsfremme

Indhold

Indledning	3
Baggrund for projekt ”Skolerne i bevægelse”	3
”Skolerne i bevægelse” - pilotprojekt	3
Evalueringens mål og opbygning	4
Design og metode	4
Beskrivelse og analyse	6
Trailer 1: Bevægelseslege	6
Trailer 2: Musik, bevægelse og udtryk (MBU)	6
Trailer 3: Redskabsgymnastik	7
Trailer 4: Atletik	8
Projekt ”Skolerne i bevægelse” - konklusioner og anbefalinger	9
Børnenes aktivitetsniveau	9
Inspirations- og kompetenceudvikling af lærerne	10
Organisering	11
Litteraturliste	11
Bilag A – Interviewguide - Trailerførere	13
Bilag B – Interviewguide - Lærere	15
Bilag C – Interviews af trailerførere	17
<i>Trailerfører - Bevægelseslege</i>	17
<i>Trailerfører - Musik, bevægelse og udtryk (MBU)</i>	20
<i>Trailerfører - Redskabsgymnastik</i>	24
<i>Trailerfører - Atletik</i>	29
Bilag D – Interviews af lærere	33
<i>Idrætslærer A</i>	33
<i>Idrætslærer B</i>	36
<i>Idrætslærer C</i>	40
<i>Idrætslærer D</i>	43
Bilag E – Deltagende skoler	47

Indledning

Baggrund for projekt ”Skolerne i bevægelse”

I projektbeskrivelsen for ”Skolerne i Bevægelse” hedder det om baggrunden for projektet: Idræt i skolen blev i 2004 evalueret af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), og den rapport, der efterfølgende blev udarbejdet, giver en række anbefalinger til aktørerne i og omkring idrætsfaget i skolen (idrætslærerne, ikke-idrætslærerne, skoleledelsen, skolebestyrelsen, de kommunale forvaltninger og Undervisningsministeriet). Anbefalingerne er givet som bud på, hvordan der kan ske en kvalitetsudvikling af faget. Fra andre undersøgelser ved vi, at rigtig mange børn ikke lever op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende fysisk aktivitet for børn og unge (mindst 60 minutter pr. dag). Endelig har Sundheds- og Indenrigsministeriet i 2007 iværksat projekt ”Gang i Danmark”, som Haderslev er med i med projektet ”Haderslev i Bevægelse”.

Nærværende projekt tager udgangspunkt i fysisk aktivitet, sundhedsfremme og forebyggelse af livsstilssygdomme på grund af fysisk ineffektivitet. Ved at sætte fokus på fysisk aktivitet og bevægelse for børn i skolerne på nuværende tidspunkt, vil der være en væsentlig synergieffekt at score i og med at der i det omgivende samfund for tiden er så megen positiv opmærksomhed omkring og fokus på sundhed og fysisk udfoldelse.

Projektet er blevet til i nært samarbejde med - og med økonomisk støtte fra Sundhedsudvalget, Haderslev Kommune, der i alt støtter med 400.000 kr. i 2007, 500.000 kr. i 2008 og 300.000 kr. i 2009.

Projektet er konkret forankret i 4 ”trailere” med udstyr, der repræsenterer områderne: redskabsgymnastik, musik og bevægelse, atletik og leg. Disse områder er valgt med den begrundelse, at mange af idrætsfagets lærere opfatter disse områder som særligt vanskelige at håndtere.

De forskellige trailere er til rådighed på de deltagende skoler i perioder af 3 uger. Til hver af trailerne er tilknyttet en trailerfører. Trailerførernes opgave er to-delt, idet de har til ansvar at formidle såvel de teoretiske som de praktiske færdigheder. De har således ansvar for gennem introkurser at bibringe de deltagende lærere teoretisk viden inden for de udvalgte idrætsområder, og for gennem praktiske introforløb med klasserne på de deltagende skoler at inspirere til hvordan der i praksis kan undervises i disse idrætsområder. Trailerførerne står under hele forløbet til rådighed for skolerne i form af dialog og rådgivning. I projektbeskrivelsen står endvidere, at trailerførernes undervisning skal knytte sig til Fælles Mål for faget Idræt.

”Skolerne i bevægelse” - pilotprojekt

I foråret 2008 blev projektet gennemført som pilotprojekt på 16 skoler. Projektet blev på dette tidspunkt taget godt imod af såvel lærere og elever som af trailerførerne. Midtvejsevalueringen fremhæver imidlertid også, at projektet endnu ikke har haft indflydelse på den daglige praksis på skolerne, og dermed heller ikke har genereret vedvarende praksisændringer på skolerne.

I midtvejsevalueringen opstilles forskellige anbefalinger til projektets videre forløb inden for områderne kommunikation, undervisningsform og udbytte. Konkret anbefales det blandt andet at:

- Roller og forventninger skal præciseres for de deltagende lærere, og trailerførerne skal være opmærksomme på risikoen for at indsatsen bliver underholdning frem for undervisning.
- Institutionerne efterlyser især funktionel og praktisk viden. Dette ønske kan blandt andet efterleves ved at skriftligt og let tilgængeligt materiale uddeles på skolerne.
- Besøgene af trailerne bør efterfølges af en opfølgende indsats for at optimere udbyttet på skolerne.
- Oprettelse af et kommunalt netværk af idrætslærere der har benyttet trailerne.

Evalueringens mål og opbygning

Formålet med denne slutevaluering er, at synliggøre de effekter, der har været af projekt ”Skolerne i bevægelse” samt at opstille anbefalinger, der kan anvendes, hvis projektet ønskes videreført eller ved udvikling af lignende projekter.

Efter aftale med Haderslev Kommune er slutevalueringen udarbejdet på baggrund af en brugerundersøgelse. Undersøgelsens form er aftalt med Skoleforvaltningen inden iværksættelse og består af denne skriftlige evaluering bilagt dokumentation.

Evalueringen skal efter aftale med Haderslev Kommune udformes med henblik på, at den primære målgruppe er politikere i Udvalget for Børn og Familie og politikere i Sundhedsudvalget.

Efter redegørelse for evalueringsdesign og metode samt de forbehold, der bør tages i forbindelse hermed, vil derfor følge en analyse af de 4 trailertyper: redskabsgymnastik, musik og bevægelse, atletik og leg, der har indgået i projektet. Da der er stor forskel på, hvori værdien af de enkelte trailere ligger og dermed også på, hvori de enkelte trailers udviklingspotentialer ligger, vil de 4 trailere blive beskrevet og analyseret separat, men med udgangspunkt i samme temaer. De valgte temaer er:

- Trailerbesøgets organisering
- Trailerførernes fokus ved skolebesøgene
- Anbefalinger til hvordan projektet kan optimeres i forhold til de enkelte trailertyper.

Evalueringen vil afsluttes med en samlet konklusion på trailerprojektet som helhed og generelle anbefalinger til videreførelse samt -udvikling af ”Skolerne i bevægelse” eller lignende projekter.

Design og metode

Design og metode er udviklet og beskrevet af Lene Terp, ligesom også Lene Terp har stået for planlægning og gennemførelse af interviews.

Det oprindelige evalueringsdesign bestod af interviews af de 4 trailerførere samt fokus-gruppeinterview af lærere fra alle deltagende skoler. Kun 10 ud af de 24 deltagende skoler svarede imidlertid på den skriftlige henvendelse og kun 4 lærere tilkendegav ønske om at deltage i evalueringen. I stedet for fokusgruppeinterviews blev der i stedet afholdt 4 individuelle interviews af de lærere, som havde tilkendegivet ønske om at deltage i evalueringen. Når kun 4 lærere deltager i evalueringen, er det således ikke muligt på baggrund af analyse og fortolkning at uddrage konklusioner og anbefalinger som er gyldige og repræsentative for samtlige af de deltagende lærere på de 24 skoler. Evaluator har derfor valgt primært at basere evalueringen på udsagn fra de 4 trailerførere og sekundært at underbygge eller nuancere disse udsagn med udsagn fra de 4 lærere, hvor dette har været muligt.

Der skal endvidere tages det forbehold, at fortolkningen af datamaterialet er tredjehåndsførtolkninger. Mens lærerne og trailerførerne således som deltagende aktører i projektet er førstehåndsforkolkere af de aktiviteter og processer, som har fundet sted, udgør interviewer andenhåndsforkolkeren. Det er således interviewer som sætter rammerne for interviewet og bestemmer såvel indledende samt uddybende spørgsmål under interviewet. Evaluator er derfor i denne evaluering tredjehåndsforkolker. Interviewene af såvel trailerførere som lærere er transskriberet ordret af dataindsamler og kan findes i bilag C og D. Interviewguiden for interviews af trailerførere og lærere kan findes i bilag A og B. Projektets målbeskrivelse samt midtvejsevalueringen har dannet baggrund for udarbejdelsen af disse.

I bilag E kan endvidere findes en oversigt over de skoler, der har deltaget i projektet.

Designet og metoderne i denne evaluering er baseret på to primære litteraturkilder: Kvale (1994) og Krogstrup (2006).

Slutevalueringen projekt ”Skolerne i bevægelse” vil tage udgangspunkt i de i projektbeskrivelsen opsatte mål for projektet som lyder:

- At flere skolebørn bliver fysisk aktive.
- Inspiration og kompetenceudvikling af lærere og pædagoger.
- At give børn så positive oplevelser med kropslige udfoldelser, at det fører til en øget og varig udnyttelse af de frivillige foreningers gymnastik- og idrætstilbud.
- At øge velværet gennem forøget fysisk aktivitet i frikvartererne og i SFO tiden.
- At modvirke fedmetendensen blandt skolebørn.

Evalueringen vil således blive udarbejdet som en målopfyldelsesevaluering.

Det vil på nuværende tidspunkt og med de foreliggende data ikke være muligt at besvare, hvorvidt projektet har bidraget til forebyggelse af fedmetendensen blandt skolebørn. Det vil ligeledes heller ikke være muligt at vurdere, om projektet har ført til en øget og varig udnyttelse af foreningstilbud i gymnastik og idrætsklubber, ligesom data ikke giver grundlag for at besvare, om øget fysisk aktivitet i frikvarterer og SFO har øget velværet blandt projektets deltagere.

Evalueringen vil derfor primært undersøge, hvorvidt projekt ”Skolerne i bevægelse” har bidraget til, at flere børn er blevet fysisk aktive, og om der under projektperioden har fundet en inspirations- og kompetenceudvikling sted blandt lærere og pædagoger.

Endelig vil evalueringen desuden forsøge at belyse, hvorvidt idrætsundervisningen under trailerbesøgene efter hensigten har knyttet sig til Fælles Mål for faget Idræt.

Beskrivelse og analyse

Trailer 1: Bevægelseslege

Besøget af traileren har været organiseret på den måde, at trailerføreren inden besøget havde et telefonmøde med den ansvarlige lærer på skolen. Herefter har trailerførerne i den 3 ugers periode, hvor traileren har stået på skolen, besøgt skolen 3 gange af halvanden time. Trailerføreren har ved disse besøg præsenteret børnene for forskellige fælleslege og skolegårdslege. Indholdet af traileren er blevet prioriteret på den måde, at indholdet af traileren har lignet de redskaber, som i forvejen er tilgængelige på de fleste skoler. Trailerførerne har således formidlet nye lege, men med kendte redskaber. Hensigten hermed har været, at lærerne inspireres til nye bevægelsesaktiviteter, der tager afsæt i de på skolen foreliggende materialer, og at legeaktiviteterne således kan fortsætte også efter trailerbesøgets afslutning. En anden hensigt hermed har været at bevidstgøre lærerne om, at børn ud fra få redskaber er rigtig gode til selv at udvikle lege, hvis blot de gives rammerne herfor. Denne organisering har på nogle skoler fungeret godt. På andre skoler har lærerne imidlertid ikke haft modet til og troen på at overlade legen til børnene. Trailerføreren udtrykker, at det er meget tydeligt, på hvilke skoler idrætten prioriteres højt, og der eksisterer fælles værdier for skolens bevægelsespolitik. Ikke kun i forhold til de redskaber, som findes på skolen, men også i forhold til den måde, børnene er sammen på i deres lege. De idrætsvante børn har således en langt mere problemløsende tilgang til legen, hvis legen eller holdet ikke fungerer, mens legen blandt de børn, som ikke er vant til at lege, blot stopper, hvis legen ikke lykkes eller holdet taber.

En stor fordel ved legetraileren er ifølge trailerføreren, at aktiviteterne ikke er færdighedsbaserede. Legeaktiviteterne beror således ikke på, at lærerne besidder gymnastiske færdigheder eller rytmisk sans, og de involverede lærere behøver derfor heller ikke undervisning heri.

Legetraileren giver således større rum for et mere kompetenceudviklende fokus fra trailerførers side. Fokus kan således i højere grad rettes mod hvilke værdier de forskellige aktiviteter indeholder, og hvordan disse værdier kan anvendes bevidst til ikke blot at fremme fysiske, men også sociale og psykiske færdigheder hos børnene. Dette potentiale bør i et fremadrettet perspektiv opprioriteres og optimeres.

Legetraileren har desuden et stort potentiale i forhold til at få børnene aktiveret også uden for idrætsundervisningen. Det bør undersøges, hvorvidt de lege, som børnene præsenteres for i idrætsundervisningen, tages med ud i frikvartererne og hjem på gaderne i fritiden.

Trailer 2: Musik, bevægelse og udtryk (MBU)

Trailerførerne har arbejdet med forskellige modeller for organiseringen af trailerbesøget. Den bedste organisering viste sig at være den model, hvor trailerføreren inden forløbet kom ud på skolen og viste lærerne, hvad traileren indeholdt, hvilke muligheder dette indhold gav for indholdet af undervisningen, og hvordan lærerne kunne bruge trailerføreren i det valgte forløb.

Ud over at inspirere og kompetenceudvikle lærerne rent færdighedsmæssigt var det ligeledes trailerførerens hensigt at demonstrere, hvordan idrætsfaget kan arbejde med elevmedbestemmelse, og hvordan undervisningen i idræt ikke kun behøver at være lærerstyret, men også kan organiseres så eleverne arbejder i grupper med større grad af elevansvar. Denne organiseringsform lykkedes i særdeleshed for trailerføreren. Det var imidlertid svært for trailerføreren at nå at arbejde med både børnene og med lærernes kompetenceudvikling. Mens der således ikke er nogen tvivl om, at børnene har haft en god oplevelse af det at danse og bevæge sig, mens trailerføreren har besøgt skolen, er det mere tvivlsomt i hvor høj grad trailerbesøget har været med til at kompetenceudvikle lærerne. Det er således hovedsageligt de lærere, som i forvejen er kompetente på musik og danseområdet, der har involveret sig i undervisningen under trailerbesøget, mens de lærere, som normalt ikke underviser i musik og dans i deres idrætstimer, blot har brugt forløbet til at kunne sætte et hak i årsplanen eller til at have en konkret rytmisk serie at bruge i idrætstimerne fremover. Mange lærere føler således ikke, at de har kompetencerne og dermed heller ikke modet til at undervise i musik og bevægelse. Uden trailerbesøget ville mange børn således muligvis slet ikke være blevet præsenteret for rytmiske og gymnastiske bevægelsesaktiviteter i idrætstimerne. I den henseende har musiktrailerens således en stor værdi i, at flere børn gennem trailerbesøget bliver præsenteret for denne idrætsform og måske ligefrem får lyst til også at melde sig ind i en gymnastikforening efterfølgende eller lege videre med danseserierne sammen derhjemme.

MBU-trailerens har ligeledes inspireret til tværfaglighed på nogle skoler. Målene for musik og for idræt kan således på nogle trin kombineres, og kan derfor lægge op til et samarbejde mellem musiklærere og idrætslærere. Musiklærerne kan således muligvis også tænkes som sparringspartnere for de idrætslærere, som ikke føler sig kompetente til inddragelse af de musiske og rytmiske bevægelsesformer i idrætsundervisningen.

Færre skoler har ønsket MBU-trailerens end de øvrige trailere. Begrundelsen herfor skal nok findes i den berøringsangst, som mange lærere har med undervisning i musik og bevægelse. Der bør i fremtiden derfor arbejdes med hvordan MBU-trailerens præsenteres for skolerne, så det ikke kun bliver de lærere, der i forvejen besidder kompetencer på området, der involverer sig i denne trailer. Alternativt skal man forsøge at fastholde den egenværdi MBU-trailerens har i at give børnene en oplevelse med danse- og musikbevægelser, de eller ikke ville have fået.

Trailer 3: Redskabsgymnastik

Trailerføreren for redskabsgymnastiktrailerens deltog i undervisningen på de enkelte skoler den første uge af det tre ugers forløb trailerens var på skolen. Herefter var kontakten mellem trailerføreren og lærerne meget begrænset. Meningen var oprindeligt, at trailerføreren ville have afholdt et fælles lærerkursus for de deltagende lærere, men da der er stor forskel på de aktiviteter, der er målrettede de yngste af eleverne og de aktiviteter, der er målrettet de ældste af eleverne, valgte trailerføreren i stedet at inspirere lærerne på de forskellige årgange ude på skolerne, og ligeledes vise hvordan aktiviteterne mest hensigtsmæssigt organiseres på de enkelte klassetrin.

Trailerføreren lagde stor vægt på selv at være med i aktiviteterne og på at få lærerne til at forstå, at også de bliver nødt til at engagere sig i aktiviteterne, hvis ikke aktiviteterne skal falde til jorden. Lærerne skal ud at lege med. Den motoriske udvikling af børnene skal fin-

de sted gennem leg, så de glemmer de begrænsninger, især de idrætsuvante pålægger sig selv, fordi de tror, de ikke kan finde ud af det.

Trailerføreren fokus var endvidere rettet mod at niveauintdele aktiviteterne, så alle eleverne havde mulighed for succesoplevelser. Succesoplevelser skaber glæde hos børnene og giver dem selvtillid til at deltage i nye og mere udfordrende aktiviteter. Trailerførerne lagde ligeledes vægt på, at flere aktiviteter kørte samtidigt, så ingen børn stod stille, men hele tiden var engagerede i en eller anden form for bevægelsesaktivitet. Trailerføreren lagde desuden op til, at det i nogle situationer kan være hensigtsmæssigt ikke at gøre aktiviteterne for lærerstyrede, men i stedet at lade aktiviteterne udvikle sig gennem elevernes egen leg. Der er ingen tvivl om, at redskabsgymnastiktrailereren har bidraget til stor aktivitet og glæde blandt børnene på de skoler, den har besøgt. Eleverne har haft gode oplevelser med redskabsgymnastikaktiviteterne, hvad enten de har gået på de yngste klassetrin eller på de ældre alderstrin. Det er imidlertid vigtigt, at traileren ikke kun bruges som et omrejsende tivoli, men at Fælles Mål tænkes ind i aktiviteterne, og at trailerbesøget fastholdes som et kompetenceudviklingsforløb for lærerne.

Trailerføreren erfarede i den forbindelse, at mange lærere ikke havde viden nok om børns motoriske udvikling, og om hvordan denne stimuleres. For at styrke trailerens kompetenceudviklende fokus kunne det derfor være en mulighed at knytte en række kursusaftener til trailerbesøget, hvori blandt andet udviklingen af børns motoriske færdigheder kunne indgå som tema.

Trailer 4: Atletik

Trailerføreren for atletiktrailereren har på de fleste skoler organiseret sine besøg på den måde, at 1-2 klasser har fungeret som kaniner for de aktiviteter, som trailerføreren har præsenteret for lærerne. På en enkelt skole lykkedes det desuden for trailerføreren at lave et helt lærerkursus med 10-12 af skolens lærere. Det var tydeligt, at dette kursus var med til at stimulere lærerne til også at bruge traileren, når trailerføreren ikke var på skolen, og det er således at foretrække, hvis besøget kan organiseres på denne måde.

Fokus for kompetenceudviklingen af lærerne har i forbindelse med atletiktrailereren primært været centreret omkring det rent organisatoriske aspekt ved praktisering af idrætsundervisning i atletik. Trailerføreren har forsøgt på at demonstrere, hvordan ikke-lærerstyrede aktiviteter kan frigøre lærertid til de aktiviteter, der kræver en lærers tilstedeværelse, og hvordan denne organisationsform samtidig mindsker den tid, eleverne står i kø, og optimerer den mængde af tid eleverne bruger på bevægelse. Kompetenceudviklingen på det rent disciplinorienterede område og på fejlretning har således været meget begrænset.

Trailerføreren er imidlertid bekymret for om den kompetenceudvikling, der har fundet sted under trailerbesøget, er tilstrækkelig til at ændre på den undervisning, der vil finde sted når traileren er væk. Dette hænger blandt andet sammen med, at de aktiviteter, som lærerne er blevet præsenteret for, i høj grad har baseret sig på trailernes indhold. Det er derfor nødvendigt, at trailerføreren ikke kun fokuserer på, hvordan trailerens indhold kan anvendes, men også på hvordan lærerne kan arbejde med de redskaber, som der er tilgængelige på skolen, og på hvordan Fælles Mål kan tænkes ind i et sådant forløb.

Atletiktrailereren har været med til at fange nogle af de elever, som på grund af deres vægt ofte ikke deltager på lige fod med de andre i idrætstimerne. Den elev som ikke kan løbe hurtigt, kan således måske i stedet opnå succes og anerkendelse i f.eks. kuglestød.

Atletiktrailereren har på nogle skoler således konkret motiveret nogle elever til at begynde i en atletikklub. Det har i den forbindelse skabt tryghed hos disse børn, at trailerføreren selv kom fra idrætsforeningen. Vælger man at lade personer fra den foreningsbaserede idræt stå for undervisningen i forbindelse med trailerbesøgene, er det imidlertid vigtigt, at man er opmærksom på, at ikke alle herfra har kendskab til Fælles Mål. Man bør i den forbindelse sikre sig, at de udvalgte trailerførere har den fornødne viden om Fælles Mål og om hvordan, der bevidst kan arbejdes med disse.

Rent praktisk bør atletiktrailereren indrettes anderledes. Det har således på nogle skoler krævet 3 personer at få skubbet vognen frem og tilbage til det sted, hvor undervisningen skulle finde sted. Mange lærere har ligeledes afstået for at bruge trailerens indhold, fordi de har ment, at det simpelthen var for stort et arbejde at slæbe hele trailerens indhold ud til undervisningen.

Projekt "Skolerne i bevægelse" - konklusioner og anbefalinger

Børnenes aktivitetsniveau

Børnene er mere aktive end i de normale idræstimer, når trailerindhold samt instruktør er til stede. Dette beror ifølge lærerne på trailerens indhold af nye redskaber samt på tilstedeværelsen af en udefrakommende person.

Det er imidlertid meget forskelligt, hvorvidt trailerne bliver brugt eller ej, når trailerføreren ikke er til stede. Mens nogle skoler har udnyttet trailerens indhold i idrætsundervisningen på flere klassetrin i hele besøgsperioden, er traileren på andre skoler slet ikke blevet brugt. Det er ligeledes meget forskelligt, i hvor høj grad trailerne har været med til at ændre praksis i idrætsundervisningen på skolerne efter afslutningen af trailerbesøget.

Der er blandt de interviewede lærere enighed om at også normalt inaktive børn aktiveres under trailerbesøget. Da redskaberne og måden at bruge redskaberne på er nye for alle børnene, indgår børnene i højere grad på lige fod med hinanden, end hvad der er tilfældet ved de kendte aktiviteter, hvor nogle børn ofte vil have bedre forudsætninger for at deltage end andre. Disse normalt inaktive børn får således gennem dette projekt mulighed for at lykkes i idræstimerne, og for at erfare den bevægelsesglæde, som er en central forudsætning for, at børnene i fremtiden vil indgå i fysisk aktivitet både i skolen og i deres fritid.

Trailerprojektets præsentation af nye idrætsaktiviteter og bevægelsesformer kan muligvis bidrage til, at flere børn i deres fritid vil deltage i den foreningsbaserede idræt. Der er således en enkelt skole, der efter besøg af atletiktrailerne, oplevede, at en gruppe af børn startede til atletik i den klub, hvor trailerføreren var tilknyttet.

Det er således meget positivt at både de idrætsstærke og de idrætssvage elever bliver mere aktive, og at trailerprojektet muligvis kan være en vej ind i den foreningsbaserede idræt for børnene.

Det kan imidlertid problematiseres, at trailerprojektet ikke arbejder mere aktivt med de øvrige aspekter af Fælles Mål. Det hedder således i projektbeskrivelsen, at afsættet for trailerens aktiviteter skal være Fælles Mål. Trailerens succes bør således ikke kun måles på,

hvorvidt børnene bliver mere fysisk aktive, men også på hvorvidt de opfylder Fælles Måls øvrige komponenter. Trailerførerne bør i den forbindelse have større fokus på at bevidstgøre lærerne om, hvordan de præsenterede aktiviteter på forskellig vis kan bidrage til opfyldelsen af Fælles Mål.

Anbefaling:

Trailerførerne bør i tilrettelæggelsen af trailerforløbet fastholde den succes, de har med at skabe højt aktivitetsniveau og stor bevægelsesglæde blandt børnene i undervisningen. Fokus bør imidlertid rettes mod i højere grad også at integrere de øvrige parametre i Fælles Mål i de aktiviteter, der præsenteres for lærerne. Det er i den forbindelse vigtigt at sikre sig, at trailerførerne er bekendte med Fælles Mål og i stand til sammen med de involverede lærere at arbejde bevidst med disse.

Inspirations- og kompetenceudvikling af lærerne

Trailerne bidrager i høj grad til inspiration af lærerne, men mange af de nye aktiviteter, som trailereren genererer, beror for meget på det indhold, der er i traileren. Fokus er således udelukkende på indholdet af traileren og ikke på de pædagogiske/didaktiske virkemidler som f.eks. effekten af, at eleverne præsenteres for noget nyt, at undervisningen differentieres, at lærerne leger med etc.

Når fokus i for høj grad er på aktiviteten i sig selv og ikke på *hvordan og hvorfor*, kommer trailerbesøget til at mangle det kompetenceudviklende perspektiv, som var hensigten. Den manglende kompetenceudvikling giver sig blandt andet udtryk i, at lærerne flere steder ikke formår at omsætte de aktiviteter, der har fundet sted i trailerperioden til aktiviteter, som skolens egen redskabspakker muliggør. Effekten af traileren er således for mange skoler begrænset til den periode, hvor traileren befinder sig på skolen og ikke en langvarig effekt på den generelle idrætsundervisning.

Anbefaling:

Trailerbesøgenes kompetenceudviklende perspektiv bør styrkes. Trailerførernes fokus på hvilke pædagogiske og didaktiske virkemidler, der er på spil i de præsenterede aktiviteter bør tydeliggøres for lærerne, ligesom lærerne bør have hjælp til at omsætte de præsenterede aktiviteter til aktiviteter, der kan finde sted på skolen ved brug af de på de enkelte skoler tilgængelige materialer. Dette fokus skal bidrage til, at projektet i højere grad sætter sig spor i idrætsundervisningen også efter projektets afslutning.

Den manglende kompetenceudvikling kan endvidere skyldes, at mange skoler har brugt trailerføreren som vikar/aflastningsperson frem for som en sparringspartner/konsulent. Nogle lærere er således blandt andet mødt op uden at være omklædt, ligesom tilslutningen til de fælles introduktionskurser generelt har været lav.

Kendetegnende for de skoler, hvor trailerprojektet har genereret en længerevarende effekt og bidraget til en generel kvalitetsudvikling af idrætsundervisningen, er de steder hvor idrætsfaget prioriteres højt, og hvor lærerne i fællesskab har engageret sig i projektet. På de skoler, hvor idrætsfaget ikke har denne prioritet, har projektet ikke haft samme gennemslagskraft, og det har været svært at få lærerne til at afsætte den nødvendige tid til at involvere sig i projektet.

Trailerprojektet bør således muligvis i højere grad end det har været tilfældet, præsenteres som et egentligt udviklingskursus for de involverede lærere, og disse lærere bør således blandt andet forpligtes på at deltage i de til trailerbesøget tilknyttede lærerkurser. Denne tilgang til trailerprojektet vil muligvis skabe en større forpligtelse på projektet fra de deltagende skolers og involverede læreres side, og medvirke til, at tilgangen til projektet ændres fra at være et inspirationsseminar til at være et egentligt kompetenceudviklingsforløb.

En større forpligtelse på projektet vil muligvis også kunne opnås ved at forløbet tillægges brugerbetaling. Man bør dog i den forbindelse være opmærksom på, at nogle lærere ser det som en barriere, at der indføres brugerbetaling, idet skolerne muligvis ikke er interesseret/i stand til at afsætte de nødvendige ressourcer hertil.

En mulighed er ligeledes, at de skriftlige materialer på trailerindhold og aktiviteter gøres tilgængelig for skolerne et par uger forud for trailerbesøget, så lærerne i højere grad får mulighed for at forberede sig på besøget.

Endelig kunne der i tillæg til trailerbesøget tilbydes en udviklingspakke, der ikke blot tilbyder kompetenceudvikling af lærerne, men en udvikling af skolen generelt på det sundhedsmæssige og bevægelsesmæssige område.

Anbefaling:

Skolernes forpligtelse på projektet bør styrkes. Trailerprojektet bør ikke udvikle sig til blot at få karakter af et gæstelærer forløb, men i højere grad udvikles til at være et egentligt udviklingsforløb for skolens idrætsundervisning. Trailerbesøget bør suppleres med tilknyttede fælleskurser som lærerne forpligtiger sig på at deltage i.

Der kan desuden arbejdes med den mulighed, at der i tilknytning til trailerprojektet tilbydes et udviklingsforløb, der sætter fokus på sundhed og bevægelse på skolen som helhed.

Organisering

Trailerprojektet er på flere skoler stødt ind i organisatoriske problemer blandt andet i forhold til, at trailerbesøget har fundet sted i perioder, hvor særlige temauger har optaget både lærernes og elevernes tid. Nogle lærere udtrykker ligeledes ønske om, at den periode, hvor trailerne er placeret på skolen, kan forkortes eller forlænges alt efter skolens ønsker og behov.

Anbefaling:

Der bør arbejdes på at trailerprojektet gøres mere fleksibelt i forhold til både varighed og tidsmæssige placering.

Litteraturliste

Kvale, Steinar (1994). Interview – en introduktion til det kvalitative forskningsinterview. København: Hans Reitzels forlag.

Krogstrup, Hanne Kathrine (2006). Evalueringsmodeller. 2. udg. Aarhus: Academica

Von Seelen, Jesper (2008). Midtvejsevaluering af Skolerne i Bevægelse – et skoleprojekt, støttet af ”Haderslev i Bevægelse”, Videncenter for Sundhedsfremme, University College Syd.

Bilag A – Interviewguide - Trailerførere

Varighed: 30 minutter

Forklar kort rammerne for interviewet.

Formålet med interviewet – at få konkluderet og evalueret på projektets indsats og eventuelle outcomes.

Hvilken trailer?

Mål med projektet:

- Har trailerprojektet været med til gøre skolebørnene mere fysisk aktive?
  - Direkte og indirekte påvirkning
- Har trailerprojektet inspireret og kompetenceudviklet lærere og pædagoger?
  - Direkte og indirekte påvirkning
  - Hvis ja, hvilke?
- Har trailerprojektet gjort skolebørnene mere fysisk aktive?
- Har I oplevet et større velvære hos børnene – kort som langvarigt – efter indsatser i forbindelse med trailerprojektet?
- Kan trailerprojektet være med til at modvirke fedmetendensen blandt skolebørn
  - Direkte og indirekte

Hvilken betydning oplever du trailerens redskaber/materialer har haft på skolerne?

Hvilken betydning har du haft som trailerfører?

Indhold og form

- Hvad er jeres oplevelse af indholdets i jeres undervisning og formen?

Hvordan har aktivitetsniveauet hos børnene været, når du har været på besøg på skolen?

Har du en oplevelse af, at redskaberne har været brugt, når du ikke har været der?

Forventninger

- Har projektets indhold og omfang svaret til jeres forventninger?

På hvilken måde har trailerprojektet sin berettigelse i fremtiden?

Kommunikation

- Hvordan har det været at kommunikere med skolerne? mangler der materiale, information, andet?
- Hvordan har kommunikationen været fra kommunen til jer?

Afslutning

- Har snakken givet nye ideer/kommentarer der ikke blev nævnt i starten af interviewet.

Bilag B – Interviewguide - Lærere

Varighed: 30 minutter

Forklar kort rammerne for interviewet.

Formålet med interviewet – at få konkluderet og evalueret på projektets indsats og eventuelle outcomes.

Hvilke trailere ønskede I og hvorfor?

Har der været forskel i trailerne?

Mål med projektet:

- Har trailerprojektet været med til gøre skolebørnene mere fysisk aktive?
  - Direkte og indirekte påvirkning
  - Forskel på drenge/piger, normalt aktive/ikke-aktive?

- Har trailerprojektet inspireret og kompetenceudviklet lærere og pædagoger?
  - Direkte og indirekte påvirkning
  - Hvis ja, hvilke?
  - Har du brugt trailerprojektet aktivt som et efteruddannelsesprojekt?

- Har I oplevet et større velvære hos børnene – kort som langvarigt – efter indsatser i forbindelse med trailerprojektet?

- Kan trailerprojektet være med til at modvirke fedmetendensen blandt skolebørn
  - Direkte og indirekte

Hvilken betydning oplever du trailerens redskaber/materialer har haft på skolen?

Hvilken betydning har trailerføreren haft på skolen?

Har I benyttet jer af trailerne, når trailerføreren ikke har været her?

Har du fået gode ideer til din undervisning efter besøget?

Har du på nogen områder ændret praksis efter besøget?

Forventninger

- Har projektets indhold og omfang svaret til jeres forventninger?

Indhold og form

- Hvad er jeres oplevelse af indholdet i trailerførernes undervisning og formen?

På hvilken måde har trailerprojektet sin berettigelse i fremtiden?

Afslutning

- Har snakken givet nye ideer/kommentarer der ikke blev nævnt i starten af interviewet.

Bilag C – Interviews af trailerførere

Trailerfører - Bevægelseslege

Kan trailerprojektet være med til at gøre skolebørnene mere fysisk aktive?

Jamen, der er jo ingen tvivl om, at mens jeg er med i det, så er børnene jo meget fysisk aktive, kan man sige..., og så kan man så håbe på, at de pædagoger og lærere, der har været med i det, bringer det videre, men det ved vi jo ikke. Det eneste jeg kan sige er, at der har jeg oplevet – da jeg først fandt ud af hvordan jeg skulle gøre – at de har brugt traileren rigtig meget, når jeg ikke har været der, men jeg har også oplevet skoler, som ikke har brugt trailerne, når jeg ikke har været der, og det er jo ærgerligt.

Hvordan skulle du gøre?

Jamen, jeg fandt ud af, at jeg i starten tænkte, at jeg hellere måtte vise en masse ting, som du har med, men så er det meget instruktør- og lærerstyret, hvor jeg gik over til, at jeg kom på skolen om fredagen, så kom jeg ud om fredagen, og så startede jeg ud med ganske få fælleslege, og så lavede jeg skolegårdslege. Sådan 3 og 3 og 4 og 4, 2 og 2 og 5 og 5. For så fik de åbnet trailerne, og kom i gang, og børnene sagde: Skal vi ikke lege med det, og lege med det. Når de først turde åbne den, turde de også åbne den næste gang

Hvordan har du været ude på skolerne i de tre uger?

Jeg har været derude en gang om ugen plus en snak. Startede med at ringe, tog et møde med de ansvarlige, og derefter har jeg været derude tre gange 1½ time.

Hvilken betydning har redskaberne i trailerne og for at børnene har været aktive?

Det er egentlig ikke trailerne, for de ting, der er i min trailer, er ofte ting, som de allerede har på skolen. Det er et bevidst valg fra min side, så de ting, der er i traileren, er kegler, tøndebånd, mærkebånd, og nogle få andre ting, som de nok ikke har. Men mit mål med traileren har været, at de ting, som jeg har lavet, kan skolerne lave uden at skulle købe nogle ting, og uden at bruge traileren.

Jeg har lavet traileren, så jeg ved, at tingene har været der. Jeg kunne jo i teorien bare have ringet til skolerne, og spurgt hvad de har, og så lave aktiviteterne ud fra det.

Men det er jo også lidt fedt at åbne en trailer – for børnene også.

Redskaberne i traileren er ikke årsagen til, at børnene er aktive efter jeg er gået. De har selvfølgelig været aktive mens jeg har været der.

Hvilken betydning har du haft som trailerfører?

Jamen, jeg formidler noget ”nyt te på nogle gamle kopper”, hvis man kan sige det sådan. Altså, jeg kommer med nogle lege, som jeg har oplevet, at de ikke har set før, men stadigvæk bare med kegler, kridt, små bolde mm.

Er der nogen skoler, hvor trailerne har været vigtige? Og andre steder, hvor det har været dig, der har været den vigtige?

Jeg har været den vigtige alle steder. Fordi jeg kommer med noget nyt. Jeg har også lege med, som ikke kræver nogle redskaber. Jeg har også lege med, som kræver nogle billeder fra ”Ti’er-butikken”. De ting, der er i trailerne er jo ikke noget nyt, så på den led, har jeg været afgørende hver gang.

Men det har også været vigtigt, at trailerne har været der, for nogle steder var mærke-båndene væk, keglerne var kun fire og sådan noget.

Det er meget forskelligt, hvor meget skolerne har og hvor meget de prioriterer idræt.

Og så har det været tydeligt – men det er så en hel anden sag – at det er meget tydeligt at mærke, hvor de steder de prioriterer idræt. Jeg kan ikke kun se det på de redskaber de har, men jeg kan se det på børnene. Jeg kan se det på børnenes måde at lege på. Om de er vant til at lege. Nu har jeg lige været ude i en tredje klasse. Der er selvfølgelig forskel på om det er 0.-2 klasse. Men de var rigtig gode til at tænke taktisk i nogle lege, som de ikke kendte. Det var tydeligt vant til at lege, til at løse problemer og til at udtænke taktik, som gør at legen fungerer bedre. En taktik, så de nemmere vinder, indtil de andre aflurer dem taktikken, og så må de finde på noget nyt osv. Og det er jo helt vildt fedt. Tydeligt, at den her skole prioriterer idræt højt, men på andre skoler, hvor jeg har været, falder det sammen. Fordi de bliver så sure, hvis det ikke lige lykkes, at de taber eller...

Men de kan sagtens få traileren ud uden mig, ingen tvivl om det, men så vil man højst sandsynlig bare lege det, man plejer på skolen. Nu har jeg lavet en mappe, som jeg laver. Det er ikke alt jeg når, og det er meget forskelligt. Jeg mærker også hvad det er for nogle børn jeg har med at gøre. Jeg har forsøgt at beskrive legene med mine ord, så de bare kan gå i gang med legene – hvis de tør.

Det jeg rigtig gerne vil formidle, og som det er lykket mig nogle steder, er at en leg er ligesom den, der dømmer over den. Det kan godt være, at de har leget en leg fra mappen, som er blevet helt anderledes end sådan som jeg har tænkt den. Men det er jo lige meget. Det er jo en leg.

Det at vise pædagogerne, at børnene er rigtig gode til at udvikle legene. Man skal bare turde som pædagog, og man skal give dem de rammer, der gør, at det er nemt for dem at udvikle en leg.

Føler du, at man med dette projekt er med til at eftervidereuddanne og kompetenceudvikle lærere og pædagoger? Tager de imod?

De har fået inspiration, men ikke som efteruddannelse. Det er det, de giver udtryk for. ”Nej, hvor dejligt at få genopfrisket alle de gamle lege, som de har glemt.”

Flytter det noget i deres normale praksis i dagligdagen?

De skoler, SFO, som ikke har prioriteret idrætten så højt, har nok flyttet sig, men de skoler, der allerede prioriterer idrætten, har ikke flyttet sig ret meget, for de er der jo allerede.

Der er også skoler og SFO’er, der arbejder rigtig meget sammen, og har nogle fælles værdier, og det synes jeg er rigtig fedt. Det er tydeligt at mærke på børnene.

Der er også skoler og SFO’er, hvor de ikke taler sammen, og så har de ikke nogle fælles værdier og nogle fælles holdninger, og det er egentlig ærgerligt.

...

Har trailerprojektet været med til at børnene bliver mere fysisk aktive – direkte og indirekte?

Jeg kan jo kun tage udgangspunkt i min egen trailer, og ja, det tror jeg. Jeg kan ikke sige det for alle. For når traileren er der spørger børnene jo om de ikke bare må fortsætte med at lege. Og det siger jeg, at de gerne må. ”Du skal bare aftale med en voksen”. Og så har de voksne nogle gange sagt. ”Nej, nu lukker vi den!”. For når de voksne ikke er trygge ved det, så er det bedre at lukke...

Men jeg har også oplevet at selvfølgelig, må de det.

Og når jeg så kommer næste gang, så spørger de: ”Skal vi ikke lege den her igen..?”

Så siger jeg nej, for den har I jo lært. Jeg vil gerne animere børnene til at spørge de voksne om de ikke må lege.

Er det mere børnene man uddanner med legetraileren?

Præcis. Jeg har også opfordret pædagogerne til, at de bare åbner trailerne, og så lader børnene starte. ”Jamen, så bliver det jo væk, siger de, men nej. Lad nu bare dem prøve. I kan jo altid finde tingene igen senere og holde lidt øje med.”

Det har de svært ved nogle steder, andre steder går de bare i gang. Det har meget at gøre med, hvem pædagogerne er. Hvor de har deres styrker, og hvad de prioriterer.

Kan det her være et initiativ til at gøre børnene mere aktive og være en af flere strategier mod fedme?

I modsætning til de andre trailere, så tror jeg min trailer kan være med til at børnene leger i frikvartererne og hjemme på gaden. Altså på den led, det er et stort ord, men hvis vi kan få dem til at hoppe elastik hjemme i stedet for at sidde foran computeren, så har jeg nået mit mål. Og det tror jeg nogle af dem gør.

Har du fået noget respons fra pædagogerne på, at dem, der måske normalt ikke er så aktive, har været med aktive?

Jo, men det har været i gruppelegene, hvor der har været en voksen til at styre til det. Hvor de har sagt, ”oij, han plejer aldrig at være med”. Hvor de har svedt fuldstændig vildt. Nogle af de lidt større børn, hvor de har sagt, ”Åh, det var bare helt vildt sjovt det her.”

Men om det ligefrem rykker i det helt store, det... så skal man have en længere forløb og være mere målrettet. Og så tror jeg, man skal ind og arbejde med 4-5 skoler, og så arbejde med dem. Så er målet ikke at sprede det, men at finde ud af, hvad kan dette initiativ være med til at gøre ved de her børn, hvis man følger dem i fire år fx.

Har trailerprojektet en berettigelse i fremtiden?

Ja, det synes jeg egentlig. I hvert fald min trailer. For den er så nem at gå til, og der er ingenting, som umiddelbart er farligt at gå til. Jeg tror da, at min trailer vil være en af dem, der vil blive efterspurgt. Nu kan jeg jo kun svare for min egen trailer. Der blev også spurgt til det, der hvor jeg var.

Der blev spurgt til det kursus der er. ”Kan vi bare leje den?”

Både på små og store skoler, har jeg oplevet, at det var lidt nyt med traileren.

Er der et behov for redskaber, og at der kommer en instruktør med ud?

I legetraileren er det ikke behov for, at jeg kommer med. De steder, hvor jeg har været, hvis de låner den igen, og mappen er i den, vil de jo bare kunne gå i gang. Jeg tror ikke det, det koster at få mig med ud med sådan en trailer vil komme ind igen, forstår du hvad jeg mener. Det vil være for dyrt, at sende mig med, i forhold til hvad du får ud af det.

Der er forskel på trailerne. Hvis du fx tager musiktraileren, så er det jo en færdighed som instruktøren har, ligesom hvis du skal undervise i engelsk. Hvis du ikke bare selv har en lille smule færdighed, så er det jo svært, hvis du ikke har lidt rytmisk sans.. Så det kræver, at de er sammen mange gange. Når jeg har præsenteret en leg, kan de sagtens lege den, for det er ikke nogen færdighed. Det samme gælder også redskabstrailerne. Her kan du også lave rigtig mange ting, men skal du lære dem overslag eller kraftspring, så er det igen en færdighed, eller i hvert fald en færdighed i at tage imod, og det kræver undervisning.

Min trailer kræver ikke øvelse. Og børnene er det jo de basale bevægelser, som de bruger, og det kan de jo.

Så derfor tror jeg ikke, min trailer kræver en instruktør. Fordi den er så nem at gå til.

Andre råd...?

Ja, alle børnene burde røre sig 30 minutter til en time om dagen – for det gør de ikke. Og gerne lige over middag. For selv de små børn hænger på det tidspunkt.

Trailerfører - Musik, bevægelse og udtryk (MBU)

Et af målene med projektet var, at gøre skolebørnene mere fysisk aktive. Kan trailerprojektet det. Direkte eller indirekte?

Det jeg kan se, når jeg er ude, det er, at så er alle børn med. Der er ikke nogen der sidder ude. Der var lige et enkelt sted, der sad der tre drenge ude, men ellers så er de alle samme med. Men jeg har heller ikke været ude i overbygning. Kun i indskoling og i mellemtrinnet, og det er vel ikke der, at vi har de største problemer omkring at være med og ikke være med.

På sigt, det kan jo kun være et gæt. Da er det svært at sige, om det har flyttet noget, om de vil være mere aktive.

Tror du, det er moden, at gøre skolebørnene mere aktive – eller sikre at de er aktive – ved sådan et projekt?

Man kan sige, at de steder, hvor jeg kom flere gange, da glædede de sig til at jeg kom igen, og det er jo dejligt. Det jeg havde håbet på var, at lærerne de enkelte steder havde taget det op, og sagt, det vil vi gerne arbejde videre med. Jeg tror der efterfølgende er to lærere, der efterfølgende har henvendt sig for at få uddybet hvad vi brugte der, og det er jo positivt, for så er der jo nogle spor, der har sat sig.

Hvis vi skal kigge på din trailer, MBU-trailerne. Kan en opkvalificering af MBU-området enten via efteruddannelse af idrætslæreren eller fokus på det fra læreren og med det materiale, der nu er i kufferten, være med til at MBU-området styrkes? Hvor vi måske får fat i nogle børn her. Eller i det mindste, at børnene er aktive, når de så har MBU?

Det var jo det jeg havde håbet på med det, som jeg havde med ud omkring elevmedbestemmelse – fra SKUD-projektet – men det var jo lidt en balancegang mellem at lærerne skulle have fyldt på, samtidig med, at jeg gerne ville give børnene den her gode oplevelse, som de kunne arbejde videre med, når jeg ikke var der. Men som sagt, der var jo ikke nogen, som zappede ud, og de der arbejder selv-aktiviteter, når det er noget man ikke har prøvet før, så er det jo altid spændende om de vil det, om de kan det og om der sker noget. Men det gjorde det. De knoklede bare. Og det tror jeg måske fik nogle af lærernes øjne op for, at man faktisk godt kan sætte eleverne i gang med at arbejde selv og i grupper i idrætsundervisningen også. Om de så... Ja, det er måske så specielt drengene, der har oplevet en anden tilgang til det at arbejde med musik og bevægelse, og jeg prøvede så kun at have drenge alene og piger og drenge sammen, på forskellige måder. Og det er da en oplevelse at have 6. klasses drenge til folkedans, men de gør jo hvad man siger, når man er gæstelærer – og skrap... Men om de ligefrem fik lyst til det, tror jeg ikke. Det er ikke dem, der kommer og siger: ”Høj, 6. klasses drenge har haft folkedans, skal vi ikke også snart have det?”

Hvad med trailerprojektet som opkvalificering og efteruddannelse af idrætslæreren?

Da har jeg været på skoler, hvor jeg har tænkt, at her sætter det sig spor, og så har jeg været på skoler, hvor jeg har været i tvivl om det har en effekt overhovedet, andet en de to, fem eller seks eller otte timer jeg har været der.

Hvordan var det på de skoler, hvor du synes, at det har sat sig spor?

Det er hovedsageligt på de store skoler, at det er lykkedes at samle nogle lærere efter skoletid, og så har man sagt i lærerkollegiet, at det her vil vi rigtig gerne, og så kommer jeg ud, og de har nogle rigtig gode timer sammen, sådan rent socialt faktisk, hvor de oplever igen, det der med at lave idræt sammen, hvis de nogensinde har gjort det. Og så er der fx en der har musik på linje, og så finder de ud af, at det går rigtig godt i spænd med det her, og nogle af trinmålene lapper faktisk over hinanden. Så den der dialog mellem lærerne var rigtig frugtbar, tror jeg. Plus det med, at jeg havde valgt det med, at i trailerne at købe ind, hvad jeg sådan synes der var af kvalificeret materiale og nogle af dem, havde jo ikke øje for, at de allerede havde det på lærerværelset eller i idrætslokalet. Så på den måde blev det også en vidensdeling i forhold til, at det har vi allerede eller det har vi i musik. De steder, hvor man går hjem og tænker hold da op, her gav det noget. Så er der de små skoler, hvor der måske kun er en lærer, der underviser i idræt, og måske kun i få timer, da der jo ikke er flere idrætstimer.

Der valgte jeg at gøre det på en anden måde, så læreren var med sammen med børnene. Og der er det sådan lidt mere. Og her kan man heller ikke bare sige, at de små skoler ikke fungerer, for det ene sted jeg var, var de så engageret og med i det hele og de gik ind og var lærere sammen med mig, så de ikke bare var dem, som holdt orden. Andre steder har læreren enten været syge lige da jeg kom, eller gennemført alligevel, eller de har ikke været klædt om, og stået i cowboybukser, eller bare stået ude ved ribberne.

Har du da haft dialogen med læreren inden, eller er det med en afdelingsleder, eller...?

Som oftest har det været idrætslæreren og så har der været en eller anden koordinater. På de små skoler er det ofte en og samme person.

Nogle gange har jeg haft trailerne med ude første gang jeg kom, andre gange har jeg haft trailerne med inden og sagt, prøv at se her. Det er hvad der er i den, og jeg kan tilbyde det og det, og hvad kunne I tænke jer? Jeg har de og de muligheder. Så har vi snakket om, hvad der skulle foregå, og jeg synes modellen med at tage ud først, vise dem hvad jeg har, og fortælle hvad det kan være, og hvad de kan bruge mig til, det er helt klart det, der er mest frugtbar. Mit indtryk er, at den ene skole, jeg har været ude ved, de har stort set ikke haft den pakket ud. De har taget de timer, hvor jeg har været der, men ellers har de ikke pakket traileren ud. Det har de ikke formået, eller orket, eller haft tid til det.

Hvad er dit generelle indtryk af om kufferten er blevet brugt, når du ikke har været der?

Det er måske 50-50. Forstået på den måde, at nogle måske har kigget på hvad der var, og en anden skole havde lagt det rigtig flot op på lærerværelset, og der havde været nogle og spørge om, hvad de havde gang i, og det er jo rigtig positivt. Og også det er også det med dem, der efterfølgende har sagt: ”Høj, hvor var det lige det materiale var fra?”. Så der er i hvert fald noget, som de har lavet, som jeg har vist dem, så det er i hvert fald noget, som de efterfølgende har tænkt, at det der, det vil jeg gerne bruge. Så på den måde har de måske fået det købt, eller...

Er der nogen steder, hvor selve det at materialet er der, musik, musikanlæg, litteratur, viden, at det har gjort en forskel?... En forskel i forhold til hvordan deres (eksisterende) materiale er på skolen?... At det er en fordel, at det er tilgængeligt? At det bare er kufferten, materialerne, som de mangler?

I praksis ved jeg det ikke, men når jeg har præsenteret tingene, altså der bliver de meget optaget af, at det der kender de godt. Nogle af dem kender det selvfølgelig gennem deres forening. Gymnastik. DVD'en er de meget optaget af, så kan de tage den med hjem og øve sig. Så dialogen den er der. Jeg ved ikke om de får det købt, brugt, eller øjnene op for, at der er der. Eller måske er det mest den effekt, som man kan sige det har.

Det er altså ikke problemet i forhold til at lave MBU ude på skolerne eller mangel på musikanlæg, musik..?

Det er ofte musikken – nej, må vi få det musik du benyttede der. Der er efterspørgsel efter det musik, der er i kufferten.

Hvad med dig som trailerfører, hvor vigtig har du været? I forhold til at tænke efter- og videreuddannelse, tænke kompetenceudvikling af lærerne, og man skal tænke højere kvalitet på MBU-området?

Jeg tror, at det er vigtigt, at den trailerfører, der kommer ud, kender skoleverden. Kender de arbejdsbetingelser man har som skolelærer og godt ved, at der også er 1000 andre ting, som de skal forholde sig til, tage stilling til, eller få ordnet. Det er den ene ting. Den anden ting er, at de her børn også er forskellige, og de skal også have et hvis tag på. Så er der hele formidlingsdelen om hele indholdsområdet i MBU, og der er det også vigtigt, at man ikke gør det sværere end det er. For de lærere, som jeg har fokus på, er jo de lærere, som aldrig vil få gjort det her, og det er jo dem, jeg havde håbet på ville komme til de her eftermiddage, eller bruge mig i deres undervisning. Og det er faktisk dem, der er rigtig svære at få fat i, for dem der kommer de her eftermiddage, de kan jo de her ting. For jeg kommer jo ikke

for at opfinde den dybe tallerken en gang til, for jeg har prøvet at gøre det så enkelt som overhovedet muligt. Enten direkte til at kopiere eller direkte til at tage udgangspunkt i næste gang.

Hvad har værdien (af projektet) været for dem?

Jeg tror værdien ligger i, at det er lige til at tage. Det tror jeg nogle af dem sætter pris på, så kan de tage en konkret rytmisk serie, og vupti så har man den, og så kan måske bruge den de næste 2-3 år.

Andre vil vel tænke: ”Nå, så fik vi også lavet MBU i år, og så kan de hakkes af på årsplanen”.

Og så håber jeg der er nogle der vil tænke. ”Er det ikke sværere, er det bare det her der skal til?”. Det håber jeg.

Et andet mål er, at børnene skal opleve et større velvære – kort som langsigtet – i forbindelse med trailerprojektet?

Jeg kan i hvert fald sige, at de børn jeg har været ude ved, de har haft det sjovt. Og det er vel en del af ens velvære. Der er også nogle, der har tænkt, nej vi skal have folkedans, men så bagefter har haft en god oplevelse, og det har måske bidraget til, at næste gang har man lettere ved at møde sådan nogle ting, næste gang idrætslæreren kommer med det, men ligefrem velvære...

De har da svedt, men det ved jeg da ikke om de oplever velvære ved...

Kan sådan en indsats rettet mod skoleidrætten overhovedet have en effekt i forhold til fedmetendenser blandt skolebørn?

Altså de to, fire, otte timer, kan jo af gode grunde ikke, men jeg kan jo håbe på, at de børn, der har været med i de her timer, og som måske normalt sætter sig ud, har tænkt at det har været sjovt, oplevet velvære, og at det var ikke så slemt alligevel at svede, eller det der med, at det der med at få pulsen det var ikke så slemt. Så næste gang læreren kommer med noget der ligner det her, så er de igen med, og jeg kan også håbe på, at de synes det er fantastisk at lave gymnastik, så de melder sig ind på det første og bedste foreningshold de kan finde.

Hvis projektet er tænkt som at skulle udvikle idrætsundervisningen ved uddannelsen af idrætslæreren og forbedre tilgange til idrætsredskaber, kan det have nogen effekt sundhedsmæssigt?

Ja, det mener jeg helt klart, at det har. Hvis ID bliver bedre og man får planlagt sin undervisning så den tilgodeser, at man både får noget ordentlig fysisk aktivitet, hvad det nu end måtte være og hvilket fokus eller perspektiv man måtte have, ned over, så synes jeg da, at det må have en sundhedseffekt.

Har trailerprojektet svaret til dine forventninger?

Ja, vi har jo drøftet en del på de møder, vi har haft, hvorfor det kan være så svært at få min trailer kørt i stilling. Det har været færre skoler, der har ønsket MBU-traileren, men det har også været sådan at det har været rigtig svært at få gang i de her lærerkurser og når det kommer til stykket, så har det også været rigtig svært at få dem til at bruge mig ude i un-

dervisningen. Og jeg har både ringet og mailet, ja de samme ting som de andre. Jeg har også haft et brev jeg har sendt til dem også. Så helt personligt er jeg skuffet over de ikke vil bruge mig mere, og jeg har tænkt over, hvad er det, der gør, at de ikke vil bruge min trailer mere, og at min trailer ikke kører på samme måde, som jeg hører de andre snakker om deres trailer.

Om det er indholdsområdet, om det er trailerføreren, om det er materialerne man kommer ud med.

Hvad er det for parametre der gør, at en trailer nok skiller sig ud fra de andre? Det har jeg tænkt meget over?

Har trailerprojektet en berettigelse i fremtiden?

Ja, hvis jeg var idrætslærer ude i skolen, nej, hvor dejligt i det kommende skoleår, kan jeg rekvirer de her materialer, eller jeg kan få den her ressourceperson – af den ene eller anden art – ud en gang eller flere gange.

Ligeledes med de andre trailere. Det vil jeg da synes var godt.

Men igen, så skal det være båret af den der lyst og engagement, der er ude på skolen, eller på idrætsområdet. Det kan bare være den enkelte idrætslærer, fordi det skal ikke være noget man presser ned over folk. Det skal være noget man har lyst til at bruge.

Hvis tilbuddet skal henvende sig til den kvalificerede og veluddannede idrætslærer, hvordan skal det så være?

Det skal være fleksibelt, hvor lange de skal være. Det skal være fuldstændigt individuelt, hvordan man ønsker det skal være. Så strukturen kunne være meget afhængig af hvem, der skal bruge det.

Jamen, jeg tror egentlig konceptet er godt som det er, og jeg tror også det giver den dygtige idrætslærer noget. Bare det at have en at tale med om sit fag, og har øjne på det ude fra. Det er jo ikke nødvendigvis at man er bedre fordi man kommer udefra, men bare det at man har mulighed for at tale med en udefra. Hvad har du tænkt og hvad har du prøvet? Det må da være dejligt. Plus at der kommer mere fokus på den forberedelse man har til sin idrætsundervisning, så man ikke laver det man plejer.

Men skal vi have den langtidseffekt. Så skal det være et individuelt tilbud. Man skal vide, at de her kasser er der, men indenfor kasserne kan man gøre som man gerne vil. Sådan tror jeg tilbuddet skal være.

Trailerfører - Redskabsgymnastik

Bliver skolebørnene mere aktive med trailerprojektet?

Det tror jeg godt kunne lade sig gøre, hvis vi kan få lærerne til at benytte traileren efter det her også. Men vi skal følge op på det.

Hvordan kan trailerne gøre børnene mere aktive?

Første skridt har vi taget ved at vi starter op med kurser efter sommerferien i fællesskab. Hvis vi får det igennem, og lærerne melder sig. Enten at de selv bruger trailerne eller at vi kommer med. Hvis vi får det hen, så kan det lykkes.

Det jeg kan se nu er, at ”børnene sveder jo”. Som en stor overraskelse for lærerne, og det kan jeg jo ikke forstå.

Hvilken effekt har du som trailerfører?

Jeg er med. Jeg leger med. Jeg står ikke bare i et hjørne med en fløjte. Jeg følger med, om det er til børnene i 1. klasse eller om det er en i 9. klasse, men hvis du har en lærer, der står i hjørnet med armene over kors, så falder det til jorden.

Hvilken effekt har selve indholdet af traileren – de redskaber, som du har med?

Jamen, det betyder også meget, at vi har de her ting, for de har ikke råd til det på mange skoler, men på de skoler, hvor foreningslivet også er godt, da køber de det i fællesskab. Men på de skoler, hvor foreningslivet halter. Det kan jeg se på skole X, hvor foreningslivet – og specielt gymnastikafdelingen er helt i bund – der har skolen intet, og det hænger slet ikke sammen med, at skolen også har specialklassebørn. Det er i hvert fald et af de steder, hvor der skal gøres noget ved det.

...

Det er godt, at sundhedsafdelingen er med i det. For dem og skolen må have en fælles interesse i at børnene udvikles motorisk. Det har også indflydelse på indlæringen.

...

Jamen, nogle af lærerne bliver helt overrasket over, at det er vigtigt for børnene at rotere. At stå på et ben med lukkede øjne. Jamen, de bliver overrasket over, at de kan mærke tæerne. Det er alle de små ting, der har indflydelse.

På skole Y, byen er jo gymnastikkens by her i Haderslev, men de har kun boldspilslærere, så de bruger kun redskaberne sjældent, men de kan godt, og de fandt ud af, at nå ja vi kunne også samarbejde om alle de her redskaber, og så have dem stående fremme i hele uger ad gangen, og her fik jeg idrætslærerne til at snakke sammen, og planlægge sammen. Det var de ikke vant til – og det overrasker mig lidt. Jeg troede da, at de havde møde bare en gang i mellem.

Så til næste skoleår, har de aftalt møder om planlægning, så de lader redskaberne stå fremme til alle klasserne. Det undrer mig, for de vil jo gerne, og til boldspillerne – frem med de bløde puder, så vi kombinerede redskaber og bold, og de blev jo helt vilde med det. Jeg tror, det var de store 9. klasser på skole Z, hvor vi blev nødt til at koordinere med bommene i loftet for at springe op og dunke i kurvene, og lærerne hoppede jo med, da de også syntes det var sjovt.

Og det er jo sjovt at komme som julemand, og kunne give noget inspiration, så det ikke kun er den daglige trummerum.

Ligger der både en værdi i, at du kommer ud som et efter- og videreuddannelses tilbud, som kommer rundt, og i, at det er redskaberne, der gør en forskel?

Nogle gange har de haft redskaberne, men de er ikke lige kommet frem, fordi de ikke lige ved hvordan de bruges, og det kan jeg også se, når jeg lukker trailerne op, når de har brugt den. Det er ofte bare smidt ind. Vi hjælper dem med at pakke ud, men de skal jo selv rydde op og pakke den sammen igen. Ja, jeg kan næsten ikke forstå hvordan de kan få det ind (sådan som de har pakket trailerne...)

Nu har jeg også været på en meget lille specialskole med meget få børn, og det var jo helt fantastisk. Det var faktisk så fantastisk, at de havde ringet op på skoleforvaltningen, og sagt at det her, det var bare sagen.

....

De havde også nogle dumme redskaber, som de ikke kunne bruge til noget, så vi fik ryddet op i redskabsrummet.

Vi byggede redskaber, ”biler”

Men vi kommer jo ud og er julemand, lidt...

Har du en fornemmelse af hvad der er sket med trailerne, mens den har været ude på skolerne?

Jeg har faktisk kun været ude i den første uge. Det var egentlig meningen, at jeg i starten skulle have kørt et lærerkursus, men fordi der er så stor forskel mellem at have 1. og 9. klasse. Så jeg har inspireret og instrueret sammen med børnene. Lærerne får ikke så meget ud af at tage fat i hinanden, så de har arbejdet sammen med børnene. Men der er forskel på hvor meget lærerne går ind i det, for at få dem med til at hjælpe med at tage med. Men mange er meget bevidste om hvad de har lavet.

Så derfor ved jeg ikke så meget om, hvad der er foregået, når jeg ikke er der. De har jo så trailerne i 14 dage bagefter, og der har jeg så ikke så meget kontakt med dem, udover at jeg hører om de har brugt trailerne eller ikke, men det lyder det til, at de har.

På skole Q var der mange forskellige lærere indover, og de er rigtig godt med, og har lavet lille evaluering efter hvert forløb.

På mange skoler er det først, når du er derude, at du snakker med de ansvarlige, og ofte er det heller ikke dem du møder, når du er derude.

Idrætstrailerprojektet kan altså være med til at videreuddanne idrætslærerne. Tror du skolebørnene bliver mere fysisk aktive ved, at man for det første får idrætslærernes øjne åbnet for de muligheder der er.

Det vigtige er, at lave noget sjovt, som får alle børn med. Så du også får de tunge med. Jeg gjorde det, at jeg lavede niveauopdeling i alt hvad jeg lavede. Jeg viste hvordan de kunne gøre på flere niveauer. Jeg lavede også ”stuntman”. De der ikke kunne lave overslag, jamen de kunne så lave stunt/rulle henover, og så får du også de børn med... Det er jo de samme børn, der ikke gider spille rundbold, men her får du dem til at lave afsæt... og de finder lige pludselig ud af, at de kan spring.. jamen til sidst så fløj de jo henover.

Du skal op i 9. og 10. klasse, for at finde dem, der står af, men det har de jo gjort altid, så du skal starte med de mindre børn.

Jeg føler, at mange af de her børn fik en succesoplevelse, og så får du dem også lettere med næste gang.

Har du oplevet et større velvære blandt børnene...

Hvad er det lige de (sundhedsudvalget) mener med velvære...? Jamen, gør de (børnene) ikke det, hvis de får en succesoplevelse?

...

Vi har brugt rullebrætterne utrolig meget, og børnene ved jo ikke, at de samtidig styrker både mave og ryg, og det er jo ikke de samme rullebrætter, som der var for 10 år siden, så

de får jo fart på og masser af action. Det lavede vi jo også meget af, så det var ikke bare hoppe og springe, men også en masse med små-redskaber, forhindringsbaner – og jo mere vildt, jo bedre. Ja, der kom da en enkelt skade i ny og næ, men det skal der jo...

Kan trailerprojektet være med til at modvirke fedmetendensen blandt skolebørn?

Ja, den her kan, men du skal have tålmodige lærere. Jeg delte det meget ind i to, så jeg kunne aktivere alle børn – uanset niveau. Hvis de ikke kunne finde ud af en øvelse, var der altid noget andet de kunne.

Dvs. du opbyggede nogle miljøer, hvor børnene selv kunne vælge at fordybe sig?

Ja, det gjorde vi tit til sidst. Nogle gange får børnene selv lov til at sætte det hele op. De første 10 minutter får de selv lov til at stille op og begynde, så tager vi over og strukturerer lidt og til sidst må de igen selv vælge. I dag er gymnastik jo ikke som i gamle dage med bøj og stræk, i dag er det jo ligeså meget leg.

...

Det er jo sådan man skal strukturere det – også i skolen – så man ikke skal råbe hele tiden. Det er jo forfærdeligt..., men nogle gange, når man har dem efter middag, så er det nogle gange, at de godt kan fare lidt op, så det afhænger også af, hvornår på dagen du har dem. Selvfølgelig skal man strukturere det lidt, men der må også gerne være lidt kaos, og måske har jeg haft det lidt lettere med min trailer, for hvis man skal kaste en kugle, så skal man jo kaste en kugle. De er selvfølgelig også meget kreative, men jeg tror jeg har det lidt nemmere.

Jeg kan jo også lave seje ting, som at lade sig falde ned baglæns. Det brugte vi så lidt tid på, men i den anden ende, havde vi så andre aktiviteter kørende, så de ikke skulle stå i kø for at vente.

...

Har trailerprojektet en berettigelse i fremtiden, skal Haderslev fortsætte med dette projekt?

Ja, for det første fordi jeg har set hvilken glæde det giver ude på skolerne, når jeg kommer med det. Det er jo ham trailer-manden der kommer... Børnene er jo allerede i løbet af tre timer dus med det.

Det er mange skoler, som ikke har de her muligheder, men det er vigtigt, at vi følger op på det. Der kommer nye lærere til hele tiden. Vi skal følge op med kurser, så lærerne ved hvordan de skal bruge trailerne.

Har du et forslag?

Jeg har sagt, at jeg gerne vil stille mig til rådighed, men jeg ved ikke hvordan, det bliver med betalingen – om det bliver skolerne eller kommunen.

Men det var da et af de steder kommunen kunne hjælpe.

Fordi du synes, at det gør en forskel?

Ja, det gør det!

Når vi først er derude og har fået fat i lærerne – for det er det, der er det sværeste. At få fat i lærerne..

Nu er det første gang, at det lige er kikset med aftalen og organiseringen, og jeg har da været på 15 skoler, og 2 gange har BS ringet til nogle skoler, men så har de også meldt tilbage.

Men jeg kan også mærke på nogle af de små skoler, at interessen ikke har været så stor, da de skal nedlægges.

15 skoler, er der nogen forskelle?

Når jeg først er kommet derud, så er jeg blevet positivt modtaget, og de har alle sammen givet udtryk for at være godt tilfredse med forløbet. Jeg kan høre, at lærerne snakker indbyrdes, når jeg er blevet budt ind på lærerværelset.

Der er også nogle skoler med meget unge piger som lærere, der ikke kunne styre eleverne.

Nu kan jeg godt mærke, at det er blevet sommer.. I april gik det stadig, og når man har en hel hal er det nemt at dele op, men så er der også 40 børn...

Hvordan tilrettelægger du, når du er selv med 40 børn?

Så viser jeg dem det hele, og forklarer en af lærerne, hvad der skal foregå i den anden ende.

Det nemmeste er lige at organisere lidt forskellige konkurrencer og stafetter, og så har jeg redskaberne i den anden ende. Så bytter vi undervejs. Så varierer banerne.

Så sætter du dine redskabsbaner op, så der er modtagelse på nogle og ikke på andre, eller hvordan?

Ja, de fleste baner jeg laver er uden modtagelse.

Der har været stor forskel hvor aktive lærerne har været, men på skole X kom vi til at snakke meget indlæring. Blandt andet i frikvartererne. En var dansklærer og ville gerne bruge det også.

Så vidt muligt har jeg været igennem alle alderstrin på hver skole. På nogle skoler har jeg vist hvordan man kan sætte banerne op til nogle i 1. klasse og nogle i 7. og eller 9. klasse. Ja, faktisk var 9. klasserne nogle af de sjoveste at have. De vælter jo rundt. De værste er næsten 7. klasse – de fokuserer på alt muligt andet lige nu. De bedste er 5.-6. klaserne. Undtagen lige i Hammelev. En af idrætslærerne var målløs. En morgen han var kommet der ud, var der 7-8 piger, der havde spillet fodbold inden timerne gik i gang..

Især på nogle af de store skoler, har jeg været der i næsten 4 dage, og er en del af dagligdagen.

På en skole havde de planlagt, så flere af lærerne var med. Ex. dansklærerne, og de blev meget overrasket over, hvad eleverne også kan, og det var faktisk skide godt at få dansklærerne med derned i hallen.

...

Det kunne være en ide, at inddrage indlæring i idræt ude på skolerne, så det bliver en helhed.

...

Det mangler måske lidt fælles at komme ud med, så vi har nemmere ved at trænge igennem.

Fx på Hertug Hans, hvor jeg havde 40 elever i en lille gymnastiksal. Hvis vi havde været ude to trailere, kunne vi have delt eleverne op i to sale fx
Så vi kunne have lavet det til et dagsprojekt, så de også kunne se hvordan det kan bygges op.

Jeg ved ikke om det er sværere, at komme ud med en af de andre trailere, fx atletiktrailer. Hvis du kommer ud efter en af de andre trailere har været ude og skolen måske ikke oplever det som en succes, eller at det var nødvendigt. Spændende om skolerne synes det er noget, som de også vil benytte sig af i fremtiden.

...

Jeg kan ikke forstå, at man kan køre en specialklasse uden at have de basale redskaber. Jeg ved ikke om lærerne var specialuddannet med motorik – det har jeg ikke spurgt om.

...

Vi snakker om, at vi skal holde børnene i gang i idrætstimerne. Man ser jo at eleverne bare sætter sig hen. Her gælder det om at have nogle engagerede lærere, som kan finde på noget andet. Man så tit elever i cowboybukser, der var vant til bare at sætte sig hen, men det varede jo længe inden de rullede rundt på rullebrætterne. Der er nogle skoler, der har en meget stram politik om det, og har styr på reglerne omkring tøj, fremmøde mm., men sådan var det ikke alle steder.

Har du nogen tilføjelser og noget generelt om det at være trailerfører i projektet?

Altså generelt har det været svært at komme i kontakt med skolerne. Faktisk snart alle, men når du først er der, er der ingen problemer.

På en skole måtte jeg køre ind forbi, for at få dem i gang.

Lærerne er jo også opsatte. De har jo mange ting, og det er ikke bare idræt. Og så er der kurser de skal på...

Det har været en kæmpe oplevelse, at være ude på de her skoler.

Jeg skal lege med, og så kan lærerne også se, at det virker at være med og lege med

Trailerfører - Atletik

Kan trailerprojektet være med til at gøre skolebørnene mere fysisk aktive?

Direkte. Jeg kan sagtens se, at når man kommer med sådan en trailer fyldt med spændende ting, så kan man nærmest ikke holde børnene i ro. Vi prøvede ude i Gram, hvor vi nærmest ikke nåede at stille op. Jeg stillede op i spisepausen, og så stod vi tre lærere og kiggede på, at børnene var i fuld aktivitet.

Hvordan havde du stillet det op?

Meget selvstyrende. Stillet op i stationer. Med små konkurrencer, så man hurtigt kommer i gang.

Hvad sagde lærerne til den opstilling og organisation?

De stod ikke måbende, men ”hold da op, hvis vi bare havde de redskaber i et lokale – selv om det her var udendørs.” Om det er inde eller ude er lige meget. Det var nemt på den måde.

Tror du idrætslærerne bruger det efterfølgende?

Det tror jeg ikke, når traileren er væk.

Det blev også sådan efterhånden, at når jeg fik et lærerkursus stablet på benene, så blev det med udgangspunkt i redskaberne i traileren. Vi nåede ikke, at lave noget, som ikke involverede trailerens rekvisitter. Metoden med at lave små stationer, kan man måske også forestille sig, at lærerne tager med sig efterfølgende.

For det er kedeligt at have 20 børn stående i en kø til længdespring..

Er det vigtigt med traileren, hvis man ønsker at sætte fokus på og arbejde med atletik i skolen?

Mange af de øvelser, som jeg lavede kan ikke laves uden trailerne, for jeg vendte mig også bare mod trailerens indhold.

Og det er måske også min fejl, for hvordan kan man fx anvende plinten ex. eller det I har til rådighed.

Hvis man kigger på trailerprojektet isoleret, har det så en berettigelse?

De gange jeg har været ud, så har der været fuld knald på, der har ikke været nogen, der har kedet sig.

De blev simpelthen jaget rundt..

Det har en berettigelse. Hvad kan man lave i atletiktræning? Hvad vil man gøre, hvis man kom ud i atletikklub? Så vil man jo ikke bare stå og vente på, at komme til at kaste med et spyd. Det bliver lavet løbeskoling, koordination, sprintformer. Der synes jeg, at jeg er kommet langt omkring med ”hvad laver man i atletik?”. Og ikke kun målrettet mod store atletik dag. Det har virket som om, at nogle lærere har fået øjnene op for, at man jo ikke behøver gemme det her til atletikforløbet, men jo sagtens kan varme op med øvelserne eller bruge dem i andre forløb.... Boldspil mm.

Hvilken værdi har 1) traileren og redskaberne, 2) instruktøren?

De skal i hvert fald vide, hvad der er i trailerne, og hvordan de kan bruge det. Jeg har lavet nogle laminerede ark, som meget tydeligt beskriver. De skal bare finde de fire redskaber og stille op. Det behøver der ikke en instruktør til at vise.

.. Første gang jeg var ude brugte jeg meget tid på at stille op og præsentere, og her var der mange lærere, der sagde: ”puha, orker vi at få den trailer pakket ud med alle de ting?”. Og der tror jeg instruktøren er vigtig, for hurtigt at vise hvordan det kan gøres. Og hvis ingen instruktør, så skal der være nogle rigtig gode beskrivelser.

I atletiktrailerne er der så mange redskaber, at for nogle så vil det virke, som ”det orker jeg ikke”.

Det er jo ikke alle elever, der er lige eksemplariske, så der er da ting, der ligger og flyder bagefter...

..

og der er også nogle ting, der er forsvundet, det er ærgerligt, men sådan er det jo..

Har traileren været brugt, når du ikke har været der?

Et sted har jeg kun været ude en gang, men vi fik ikke ordentlig kommunikeret, men heldigvis så ved jeg, at en kvindelig lærer stod for det hele, og her fik vi rekvisitterne placeret i redskabsrummet, så hun ikke skulle slæbe det hele ud af vognen hver gang.

Men jeg ved også andre steder, hvor de ikke er brugt så meget.

Hvordan har du kørt dine forløb?

Jeg lykkes på en skole at lave et helt lærerkursus med 10-12 af skolens lærere. Det var de rigtig glade for. OG så bliver trailerne brugt bagefter. Her var jeg også ude 3-4 gange efter på Y skolen.

Eller har jeg mest kørt med 1-2 klasser som kaniner, og så har jeg vist hvordan stationstræningen kører.

Ellers har jeg været ude i snit 1-2 gange i ugen, men det afhænger meget af, hvor engageret lærerne er. Og jeg har bare sagt, at de skal ringe, hvis jeg skal komme ud. De er flinke til at give mig fri her, men mange har tænkt – det klarer vi selv.

Der har været en skole, som jeg slet ikke har været ude på.

...

(Skolen har jeg fået en mail fra, hvor den pågældende lærer har skiftet arbejde, men de er faktisk interesseret i lærerkurset i efteråret..)

...

Traileren er enormt flot.

I går sagde de inde på skole W, at det nok ikke var på denne måde lærerkurset skulle være sat sammen. Ikke for at være bagkloge, men de så frem til eet kursus på stadion, skole X eller hvor det nu bliver og så derefter bestille traileren.

Trailerprojektet som kompetenceudvikling af lærer og pædagoger

Tja, det er helt sikkert inspireret. Jeg bliver også selv inspireret og bruger det også i klubben, men rent atletik-fagligt, så har jeg selvfølgelig gået ind i nogle af disciplinerne og lavet fx noget løbeskoling, så de steder, hvor lærerne har været der. Hvor der ikke bare har været 1-2 lærere fra skolen, så har det nok slået igennem. Se atletik på en anden måde.

Fejlretning er noget af det allersværeste synes jeg – hvorfor kan hun ikke springe længere? En af de rent disciplinorienteret har vi ikke rigtig været. Det har tit været lagt an på det rent organisatoriske, og så snakker vi om bagefter, når de der ovre kan klare sig selv, jamen så kan vi lave længdespringstræning med denne gruppe, men det er faktisk kun 1-2 skoler, hvor jeg har haft tid til det. Hvor de virkelig har været interesseret i det. Jeg vil gerne vide noget om kuglestød, jeg vil gerne vide noget om længdespring.

Er det for den interesserede lærer – som gerne vil have noget mere viden i et specifikt område? Er det så ikke en god ide, at der kommer en instruktør med ud?

Jo. Lige omkring det faglige. Hvis jeg vil vide mere, tager jeg også på et kursus med en instruktør, der ved mere. Det kan atletiktrailerne ikke. De kunne jo også låne en bog på biblioteket og så læse noget om længdespring, hvis de vil vide mere om det..

Har skolebørnene været mere fysisk aktive, eller kan trailerne være med til at de bliver det?

Jeg ved ikke om de begynder at lave atletik fordi trailerne har været forbi. Vi har haft et par stykker, der har kigget forbi (atletikklubben), men det er ikke fordi vi har fået et medlemsboom, så det er ikke fordi jeg tror, at de nu løber rundt og laver mere atletik i dagligdagen.

Hvad med i selve undervisningen. Har lærerne givet udtryk for, at hvis vi gør det på denne måde i undervisningen, så er børnene mere aktive? Måden at organisere det på, og de fantastiske redskaber?

Selvfølger er det også når de siger det, at det er det jeg husker, men der er da lærere, der siger "hold da op, hvor er de aktive". Og uden at overdrive det, så synes jeg har lagt mærke til, at det er ret tit, at læreren siger, at her er de alle i gang og hele tiden med nye ting, men så siger de også.. "Nu har vi lavet det her tre gange, så siger eleverne også, hvad skal vi så nu. Men man har også fanget nogle af de tunge elever, og det synes jeg er rigtig godt ved atletik, for den elev, der ikke kan løbe en hurtig tres meter, han kan måske kaste en kugle. Nogle af de små spirrevipper, der altid er hurtig med en bold, de er også imponeret over hvor langt de tunge kan kaste med en kugle. Det er jo fedt. Hvis man kunne lokke dem til en atletikklub. Det ser vi også. Det er ofte børn, som ikke lige går til en holdsport.

...

Har trailerprojektet en berettigelse i fremtiden?

Ja, det tror jeg. Hvis man får dem på pædagogiskcenter, så booker man dem, og så kan sige, at de kan bookes med en instruktør en gang, men også helst at man har nogle af sine lærere på kursus. Jeg ved så ikke om det skal koste noget. Det ved, at der er nogle lærere, som har kommenteret, for 500 kr. her og 500 kr. der. Det står altså ikke lige på idrætskontoen. Det tror jeg kan bremse.

Det er jo småpenge i det store og hele i projektet.

Andre kommentarer?

Rent praktisk er atletiktrailerne upraktisk indrettet. Der skal tre til at skubbe vognene ind. Ude på en skole havde de booket tre pedeller hver gang de skulle have idræt, så de kunne rulle vognene ind og ud. Den skal nok lige ommøbleres med et eller andet på væggene. Der er nogle ting, som jeg ville have gjort anderledes med mit eget, og så har det ikke gjort det nemmere, at jeg har haft mit skema her på Hoptrup Skole.

...

Og så ved jeg, at de i Dansk Atletik Forbund har hørt om projektet, og de har lige spurgt, om de evt. må låne trailerne i forbindelse med et strandprojekt, de skal køre her i sommer. Så jeg håber, at man kan lave et samarbejde med DAF. Det er jo en lille idrætsgren.

Nogle steder har de taget rigtig godt imod en anden, og andre steder, så har de bestilt den, og så har de glemt at informere lærerne. Hvad er nu det, der kommer og forstyrrer. Selv da vi havde traileren herude, da var det ikke til at hive lærerne ned til det.

Bilag D – Interviews af lærere

Idrætslærer A

Hvilke trailere har I haft besøg af?

Vi har haft musik og bevægelse, og så har vi haft den med redskaber.

Har der været forskel?

Ja, der har været stor forskel. Fordi den første med redskaber, da var der jo mange aktiviteter og ting med, hvor den anden med MBU mere er Pia, der var hovedattraktionen.

Hvis vi skal prøve at dele det op. Hvis du kigger på redskabstraileren, hvilken værdi har det, at der kommer masser af redskaber med ud?

Eleverne synes det var helt vildt spændende, fordi det er ting vi ikke selv har på skolen. De synes det var sjovt: ”Må vi hoppe, må vi klatre, må vi..” Alle de ting synes de var rigtig rigtig fedt. Og for os lærere gav det også noget. Det er jo mange af os, hvor vi ikke siden seminariet har haft adgang til de der ting, så på den måde gav det også os et indspark og vi fik lov til at prøve nogle af de ting vi havde glemt, og som vi måske ikke har så meget med i vores daglige undervisning ellers.

Hvad i forhold til MBU-traileren?

Ja, der var jo nogle hæfter og nogle cd'er (dvd'er) og sådan nogle ting, som vi kunne kigge i, men der var det helt klart mere Pia, som vi lærte en masse af, fordi hun lærte os en masse danse mm.

Har I de redskaber I skal bruge i MBU?

Fx har jeg efterfølgende lavet noget med folkedans, og så skrev jeg til Pia for at høre, hvad det var for et hæfte hun havde taget de ting fra, og så var jeg så inde og låne det. Så enten skal vi købe eller også skal vi låne os til det.

Har I fået gode ideer til undervisningen efter besøgene?

Ja, jeg tror det er rigtig mange lærere, der her på stedet gerne vil bestille den redskabstrailer, fordi bare det, at Keld instruerede nogle timer, gjorde at vi selv kunne stille op og vi kunne gøre det med eleverne. Så der har vi fået rigtig mange ideer til de der aktiviteter med redskaberne.

Med Pia tror jeg det er meget individuelt, men jeg selv for eksempel kan godt lide sådan noget med musik og dans og bevægelse og sådan nogle ting, så jeg har fået rigtig meget inspiration, og ting, som jeg så kan læse mig til med, men dem som måske ikke brænder så meget for det område, de siger, at det var fedt, at hun var der og lære og vise os nogle ting, men så tror jeg måske heller ikke, at de gør så meget mere ved det.

Hvordan var besøgene organiseret?

Det første besøg med Keld, var vi en del lærere, som havde besøg af ham den første uge, hvor han instruerede i hver klasse hvordan han brugte redskaberne. Det var det at han var der, og så kunne vi så selv i de følgende uger prøve de her redskaber af.

Så han var her den første uge?

Ja, den første uge, hvor han så var omkring alle årgangene.

Med Pia var vi en 6-8 lærere, der mødtes på en gang, og så gav hun os indblik i en række danse. Og så prøvede vi det på egen krop, og så bagefter kunne vi så få hende ind i undervisningen, hvis vi havde lyst til det, og det har jeg så haft, hvor hun ligesom har stået for undervisningen, og lært eleverne nogle danse, og jeg har så lært dem sammen med eleverne. Så man kan sige, at det har været to forskellige måder, men begge fungerede ganske fint. Det man kan sige om dans er, at der enten er noget man skal have lært sig selv på forhånd, hvis man nu ikke har Pia for ellers, ja det er måske bare nogle ting, som man bare skal kunne. I forhold til redskabsgymnastikken skal man også kunne nogle ting, men hvor man mere kan prøve sig frem undervejs også.

Oplever I som skole eller som faggruppe, at det også har været et efter- og videreuddannelses tilbud?

Ja, helt sikkert. Vi har taget tiden fra vores kursuspulje.. vi har taget det som en ekstra mulighed for lige at lære lidt mere indenfor idrætsfaget, og jeg tror, at det er et af de steder, her på skolen, der ikke bliver søgt kurser til ellers. Det er idræt. På den måde er det rigtig godt, og vi kunne gøre det sammen. Vi har alligevel været en del lærere hver gang.

Har du oplevet at de andre lærere har brugt trailerne, mens den har været her?

Altså, jeg ved redskabstraileren er blevet brugt rigtig meget på rigtig mange årgange, og jeg tror, at musik- og bevægelsesdelen, da var der lidt færre lærere, der efterfølgende gjorde brug af de her ting, men der er nogen, og der er nogen, der har taget kopier af det materiale, som hun havde med.

Er der nogen områder, hvor I har ændret praksis efter besøget?

Nej, jeg tror, at det som man er blevet gjort opmærksom på – vi ved det selvfølgelig godt – men nu skal vi lige huske alle lærere at have den der musik og bevægelsesdel ind i undervisningen og så tror jeg også at der er jo nogen idrætslærere, som ikke er uddannet i det, men underviser i det, som ikke helt var klar over de der anderledes udtryksformer, der også kan være i forbindelse med MBU.

Ja, på den måde kan man jo godt sige, at det har ændret, for nu tænker man det jo ind fremover i planlægningen.

Til de overordnede mål som Haderslev Kommune har med det. Kan sådan et trailerprojekt være med til, hvor man laver en indsats via skoleidrættens, at børnene bliver mere fysisk aktive?

Ja, det tror jeg det kan, på de punkter, hvor man oplever, at de – især i redskabsgymnastikken - oplever en sådan glæde ved at bruge deres krop, også på lidt andre måder end de måske ellers er vant til idrætsundervisningen, fordi vi ikke har en airtrack og de ting, som de synes var rigtig rigtig sjove. Og man kan sige i forhold til MBU, da der er nogen, som synes, ligesom det er ved os voksne – der synes at det er helt vildt fedt at bruge sin krop på den måde, og der er andre, der til gengæld også tager stor afstand fra det, men nogen vil sikkert kunne blive inspireret til fx at begynde til et eller andet dans. eller hvad ved jeg. Så er der også mange piger i fx 5.-6. klasse der går videre derhjemme, nu skal de selv til at

bygge videre på en serie, og så når de er sammen om eftermiddagen, så er det det, de gør. På den måde kan det jo godt inspirere til at bruge deres krop.

Var det synligt, mens I havde trailerne, at nogen, der måske normalt er inaktive, var mere aktive?

Ja, netop fordi det måske var nogle ting, som vi ikke laver allermest af i undervisningen, så har der helt sikkert nogen af dem, som ikke er så meget med, som kunne være med, især i forhold til redskabsgymnastikken.

Har I oplevet større velvære hos børnene?

Det er ikke noget jeg har lagt mærke til..

Tror du, at vi ved fokus på skoleidrætten og måske en kvalitetsudvikling af skoleidrætten, at kan være med til at modvirke de fedmetendenser vi ser hos børnene?

Det håber jeg da rigtig meget, for det er også noget af det man gerne vil ud med i sin idrætsundervisning, altså at prøve at give dem noget indblik i nogle forskellige sportsgrene og idrætsmuligheder, så det også kunne være et eller andet de kunne finde glæde ved og interesse i. Man kan jo godt sige, at vi godt ved, at de her 2 gange 45 minutter, de jo ikke rigtig rykker det helt store samlet, men hvis det så kunne inspirere til et eller andet, når de har fri, så... det tror jeg da et eller andet sted.

Har du nogen forslag... er der et eller andet I har manglet?

Nu ved jeg ikke med instruktørerne, hvor meget de vil være på, men det har været rigtig rigtig godt, at de har været der. Men jeg ved ikke hvor meget de følger med fremover?

...

Jeg tror, ja det er svært at sige, men i forhold til redskabsgymnastikken, så har vi prøvet det i år, så det tror jeg mange af os sagtens vil kunne bygge videre på næste år, men der skal måske ikke gå tre år før vi får fat i en trailer, for så tror jeg, at det ligger for langt tilbage, og så vil jeg sige i forhold til den med musik og bevægelse, da tror jeg det bliver lidt sværere uden en instruktør. For man kan godt læse sig til nogle ting, men det er bare noget andet at have en person stående, om det så bare skulle være, at hun kom to timer og lavede noget sammen med lærerne, at hun ikke nødvendigvis havde tid til at være sammen med eleverne, det kunne godt være.. selvfølgelig kunne det være optimalt, at hun også kunne være sammen med eleverne, men hvis der ikke er pengene til det.. Jeg tror bare, at man som lærer kan prøve noget af på egen krop, mens hun er der, så man ikke bare skal læse sig til det, tror jeg er vigtigt.

Fik I de trailere, som vi ønskede?

Ja, vi havde ønsket de to trailere, og vi fik at videre allerede, at atletiktrailereren var svær at få fat i, så den havde vi ikke ønsket, men det er da i hvert fald en jeg selv gerne vil prøve næste gang. For der har vi heller ikke de helt store muligheder. Altså vi kan jo gøre det, at vi kører op på stadion og så samler nogen timer, så vi kunne have en halv skoledag deroppe.

Den kan også benyttes indendørs...

Kommunikation med trailerførerne?

Den har været god. De har været rigtig åbne, ville gerne en hel masse og det var dejligt, og man følte ikke sådan, at selv om vi fx med Pia jo trækker en del på hende, at hun følte at det var irriterende eller noget. Det var dejligt.

Og materialerne har været fine?

Ja, det har været svært at gøre det anderledes med det der musik og bevægelse. Der var noget man kunne læse og der var noget video og dvd man kunne se, og så kan jeg heller ikke se, at man kan gøre det meget anderledes.

Havde I brug for musikanlægget?

Ja, vi brugte jo bare det på skolen. Det der kan være lidt svært. Det var jo lagt lidt op til, at eleverne selv skulle bygge videre på nogle serier, det var det med, at de jo også selv skulle kunne have noget musik og øve, og det er jo ikke nødvendigvis det samme alle grupper vælger, så der kunne det måske være noget man køber til sådan en trailer, at der var et eller andet. De kunne få med rundt i grupper. For jeg tror ikke, det er noget, vi sådan lige har råd til at købe på skolen, i hvert fald. Men det vi så gjorde var, at de bruger deres mobiltelefoner, og sådan nogen ting, men det kan bare ikke spille det hele ordentlig op, når de så skal fremvise det bagefter.

Yderligere ting

Rigtig rigtig positivt, vi har fået et indspark, og jeg er glad for, at vi har meldt os til det og fået de oplevelser.

Også som idrætsfaggruppe?

Helt sikkert. Vi har sådan et idrætsfagudvalg, som har valgt at lægge nogle timer i forbindelse med de her trailere. Så det har også givet os noget sammen som idrætslærere.

Idrætslærer B**Hvilke trailere havde I besøg af?**

Vi har haft MBU og atletiktrailereren.

Et af målene med projektet var, at man havde en forhåbning om, at trailerne kunne have – enten direkte eller indirekte – en indflydelse på børnenes aktivitetsniveau. Har du en fornemmelse af, eller har du oplevet, at når idrætstrailerne har været ude, så helt specifikt i den time, så har du oplevet et højere aktivitetsniveau hos børnene?

Jeg har ikke set MBU... Det var jo de ældste og der har jeg ikke været involveret. Men ved atletiktrailereren da har de bestemt gået efter det. Til og med 5. klasses trin. 6. var noget andet. Nu har ikke alle 6. klasser prøvet endnu, men den ene 6. som har prøvet, de bevægede sig bestemt ikke mere, selvom alle de gode ting stod der og der var en instruktør og alt muligt. Det var ganske tydeligt, men vi skal have to andre 6.'er i morgen og det vil være anderledes, og det er jeg ikke i tvivl om, fordi der jo er forskel på klasser.

Hvad med indskoling?

Jamen, de har i og for sig ikke været involveret. Jo i MBU har de fået tilbuddet, men vi har ligesom fokuseret på de ældste fordi, det var der hun (MBU) skulle komme, fordi vi er jo så mange, men det var lagt frem for alle og alle var inviteret til det introduktionskursus, men der kom ikke nogen, og så ved jeg ikke. Jeg har også haft alt materialet til at ligge fremme, men jeg aner ikke om det er blevet brugt.

Det er MBU-traileren?

Ja!

Ved du så om Pia har været ude?

Jeg ved, at hun har været ude, men om hun har været der en eller to gange er jeg ikke helt sikker på, og så skete der åbenbart også en misforståelse en gang, hvor en lærer troede, at hun kom, men det er jo hvad der kan ske, så en ved jeg, men to måske.

Det var jo ikke fordi hun ikke vil, men fordi hun ikke blev inviteret. Der har efter min mening været stor berøringsangst i forhold til det. Nu har vi jo lige planlagt...

Hvad med atletiktraileren?

Jamen, der er to ting i det. Jeg har selv været tovholderen, så det føler jeg, at jeg ved noget om, og jeg har været udfarende, og Allan har været udfarende, og det gør også en forskel, og han sad inde på lærerværelset en dag og så kom de andre lærere forbi og spurgte om de også kunne lave det, og så fandt de kalenderen frem, men vi er sgu seje i betrækket.

Hvordan organiserede I det?

Ja, den har vi inviteret til mellemtrinet, og så havde vi ligesom til MBU inviteret alle til introduktionskurset, hvor der heller ikke kom andre end dem, der skulle – eller de to, der havde idræt på det tidspunkt. Så fik han vores skema, og jeg bød så i første omgang ind med mine idrætshold, og så bød han ind og sagde, at han også kunne der og der og der til de andre, og så faldt det desværre sammen med det vi kalder A-uger, så der var der andre planer, men han har så tilbudt sig igen i de næste to uger, og da ved jeg så ikke om de har svaret, men de har i hvert fald fået mulighed for at byde ind, og mine klasser skal have ham igen.

Den måde han har organiseret undervisningen på og materialerne, hvordan har det samlet – eller hver for sig – kunnet gøre børnene mere aktive?

Jeg vil sige, at de der sjove ting, som der også er med. Det har da været lidt sjovt at prøve at se, hvad de har kunnet. Det har da nok kunnet give god aktivitet i den sammenhæng, og så snakkede vi også om sidste gang, at vi er fri for planlægning, og det gjorde han så, så reelt er vi blevet dobbelt op, en mand ekstra, så det er meget anderledes også på den måde i forhold til aktiviteterne. Vi er to mand, der frit går rundt til poster og han har så passet en, hvor der var noget specielt, som han gerne ville have fokus på, og vi har jo været mange om at se og motivere børnene, og det har jo været rigtig godt. Og det snakkede vi sammen om, og for ham var det også lettere end at have sin egen undervisning. Så det har været en god måde, så det er rigtig træls, at der står, at I vil have penge for det næste år, så bliver det ikke til.

...

Hvilken værdi lægger du i, at få instruktør, redskaber og materialer ud i forhold til de ressourcer som I normalt har ude på skolerne?

Hvilken værdi synes du materialerne har, og hvilken værdi synes du instruktøren har?

Jamen vi snakkede blandt andet om, og det er nu atletiktrailereren, for det er den jeg har haft med at gøre, at alle de ting tror jeg simpelthen ikke, vi havde fået udnyttet lige så godt, ved den ene dag, hvor han holdt kurset, hvis han ikke var kommet igen. Så ja det (redskaberne) har en værdi, men det kræver at vi får en viden om det, for trailereren – jeg kan i øvrigt ikke selv få vognen ud – slet ikke.

Så det er næsten uoverskueligt, hvis han ikke var kommet og selvom jeg havde set den første gang, så næste gang, nå ja, er der også det, og også det? Så det kan slet ikke vurderes højt nok, at der også kommer en, der kender materialet, og selvfølgelig næste gang, så kender vi det lidt bedre...

...

For det er sørme godt, at få det præsenteret, for det kan godt være næste år, vil være lidt mere tilgængeligt, hvis det var den samme trailer, men nu har vi bestilt de andre trailere..., når vi nu har set det, og ved noget om det, men det kan ikke gøres med sådan en eftermiddag, eller nu ved jeg godt, at det er to eftermiddage næste gang, men der er der jo også alle fire trailere.

Man skal jo også tænke på, at områderne er lavet fordi, at det er der lærerne er ringest udrustet, hvis man kan sige det sådan, og så kræver det jo noget. Vi kan jo godt se i et katalog, og sige, nej, det ser da sjovt ud, men hvis vi reelt ikke ved hvad det skal bruges til sådan rent træningsmæssigt, så kan det jo være lige meget, så bliver det jo bare noget leg, vi ikke kan være tilfredse med. Så det der menneske er uvurderligt, så derfor er jeg så træt af, at det stod, at det skulle koste ca. 500 kr.

Har I som skole brug for, at redskaberne kommer ud, eller har I selv redskaberne?

Vi har da en del ok redskaber,... men vi har fx ikke en airtrack og den slags ting.

Hvad i forhold til atletiktrailereren?

Nej, noget af det har vi jo.... Men vi har jo ikke de der sjove ting. Mange af øvelserne vil vi kunne skabe selv. Det var lidt af hvert. Noget af det var nyt for os, og noget af det kendte vi godt.

Medicinbolden har vi også, men så er det jo godt, at han er der, og viser os, hvad den kan bruges til.

Noget vi ikke havde tænkt.

Et andet mål med denne indsats var at prøve at forbedre kvaliteten af idrætsundervisningen og efteruddanne de idrætslærere, der er derude. Hvordan ser du det her som et uddannelsesprojekt?

Det tror jeg godt, at det kan bruges til, men ikke uden en instruktør. Altså det flytter ikke nok, fx i musiktrailereren, at der ligger alle de der hæfter. Det flytter ikke noget, hvis der ikke er en der tager dig i hånden og bringer dig videre. Det mener jeg virkelig, for vi kan jo alle sammen godt finde noget musik i virkeligheden, men hvordan udnytter vi det. For det er altså ikke det samme som at prøve det selv, at gøre det selv.

Har du oplevet selv, at du har fået noget inspiration, at du har fået noget viden på området? Så du fremadrettet følger dig bedre rustet til det?

Viden ved jeg ikke, men ideer vil jeg da nok sige, at jeg har, men ellers synes jeg da nok, at jeg forstår hvad han siger.

Fået præsenteret nogle ting, set hvordan det kan bruges og så bruge det selv, og selv prøve det af.

Jeg kunne ikke have fået ret meget ud af det ved at gå ind og kigge på nogle ting, selvom jeg havde haft mappen. Jeg ved ikke om jeg taler for mig selv, men det tror jeg altså ikke.

Hvordan oplever du det som idrætslærer? Er der kommet fokus på idrætsfaget? Eller synes du som idrætslærer, at det er dejligt, at der er kommet noget ud, at der er noget hjælp fra kommunens side? At der er en indsats?

Ja, men det har vi jo ikke syntes. Vi kommer jo ikke. Vi bruger det jo ikke. Så det har ikke flyttet ret meget. Når jeg bare tænker på min skole. Så jeg synes ikke, at vi har flyttet os. Og jeg har kun flyttet mig i forhold til atletikken, men det er der så forskellige årsager til det.

Der er alt for få, der tager det til sig. Man skal virkelig være udfarende.

Hvordan synes du, så det har været?

Jamen, jeg synes det har været dejligt. De der timer har været alle tiders, og vi har kunnet se de der ting, fået ideer til hvordan vi kunne gøre, og eleverne – i hvert fald 5. klassetrin – har jo syntes at det har været helt fantastisk.

Og jeg kan da godt ærgre mig – for jeg ved ikke hvorfor de sådan trækker fra, for så siger de også, jamen, nu har vi lige planlagt, ja, men nu har de vidst siden sommerferien, hvilke uger de kom i, så det har ikke været i folks bevidsthed på den måde, og nu er den der pludselig, og så er det måske rigtigt, at så har man måske planlagt noget andet.

Fremadrettet, hvordan synes du det kunne bruges?

Jamen, vi skal nok bruge den lidt mere, og nu skal jeg ud og prale med, hvor sjovt vi har haft det med den.

Jeg tror det er godt, men det tager mere end en sæson. Og jeg tror på det med en instruktør.

Jeg ved, at der hos os er givet rigtig mange timer, som de kunne tage af til det, men at det næsten ingen er der har benyttet sig af det, så vi er vist kun to på hele skolen, og vi er da mange. Og så tænker jeg igen, at så er det virkelig meget op ad bakke, for vi kan jo ikke være der i alle timer, og redskabstraileren kan man jo næsten heller ikke, der skal man have noget viden om for at kunne bruge det.

Der står bare at to lærere på kurset er nok for at bestille traileren.

Der er også få kurser i idræt, så på den måde er det godt nok, at der kommer noget til os.

Hvorfor ønskede I MBU- og atletiktrailerne?

Det gjorde vi fordi, at lærerne i overbygningen sagde, at de gerne ville have det der musik og bevægelse, fordi det synes nogen af dem – mændene især – at det var svært og så bød de overhovedet ikke ind på det..

Og atletik var for at prøve at have nogle sjove ting til det område, så det ikke blev helt som det plejede. Så var vi bare lidt trætte af, at vi først fik den nu (juni), for vi har både atletik-

dag og alt muligt i efteråret, så vi ville selvfølgelig gerne have haft den der, men ungerne har taget det til sig, og vi er jo bare det klogere til efteråret, når vi skal have det igen, så må vi jo udnytte det på den måde.

Så har jeg bestilt de to andre til næste år, fordi det synes vi, vi skulle. Vi skal jo vide, hvad der foregår.

Vi har fået legetraileren tre uger i foråret, og redskabstraileren i tre uger efter efterårsferien.

Kan trailerprojektet være med til at modvirke fedmetendensen blandt børn, og hvordan synes du indsatsen mod skoleidrætten kan have indflydelse på det?

Fx hvis man arbejder med atletik på denne måde, at eleverne er mere aktive i idrætstimen, og at de måske får dem til at være mere aktive i fritiden?

Det ved jeg sorme ikke. Selvfølgelig når det er nyt og det er spændende, så knokler alle, også dem som normalt ikke er så aktive, men jeg ved ikke om det rækker længere end det der nye og lidt spændende. Og det med foreningerne tror jeg der er lang vej endnu til, at lige trailerprojektet i de der tre uger kunne gøre det, men så bliver lærerne selvfølgelig også lidt mere opdateret.

Hvad synes du så lige umiddelbart, at effekten af sådan en indsats er?

Det at vi har lært nogle ting, har i hvert fald flyttet mig og sikkert også de kollegaer, som jeg nu har været sammen med, med nye ideer, så man har et lidt større spektrum, at byde ind med. Når man har sin egen undervisning. Det er en åbenlys gevinst ved det.

Jeg er lidt skuffet over, at den ikke er brugt mere, for den bliver ikke brugt.

Opsummering..

Havde besluttet at sige det med pengene, vigtigheden af instruktøren og skuffelsen over det manglende engagement fra kollegaer.

Idrætslærer C

Hvilke trailere har I haft besøg?

Gymnastiktrailer og atletiktrailer.

Hvorfor netop de trailere?

Det var besluttet, inden jeg blev ansat på skolen.

Har du oplevet begge trailere. Hvad vil du sige – først og fremmest om gymnastiktrailereren?

Der er først og fremmest en masse redskaber, som vi ikke har på skolen. Det giver os nogle andre muligheder for at arbejde med leg og bevægelse på en anden måde. Arbejde med andre redskaber og spring.

Hvad med instruktøren, er det vigtigt, at der er en instruktør med ud?

Ja, det synes jeg. Han ved hvad hvert eneste redskab skal bruges til, og hvad der er vigtigt. Og også i forhold til at informere om noget sikkerhed. Selvfølgelig kunne der være noget

skriftligt med ud, og så kunne man sætte sig ind i det, men jeg synes også han er vigtig, når jeg fx tænker på gymnastiktrailereren, der kunne være flere ting, som kunne være farlig, for nogen som er tidligere uddannet end jeg er, og måske har glemt hvordan sikkerhedsreglerne er.

Hvordan var brugen af redskabstrailereren organiseret?

Den var organiseret sådan, at mellemtrin og indskolingene havde rigtig god brug af den. Vi havde den ude i 2-3 uger, og så brugte vi den i alle timer.

Havde I et lærerkursus inden?

Ja, til gymnastiktrailereren, men hvis jeg skal være helt ærlig, så var jeg ikke en del af det.

I benyttede både trailereren, når han (instruktør) var der og ikke?

Ja. Det var en prioritet, når nu vi havde trailereren ude.

...

Ikke udskolingene

Atletiktrailereren?

Ja, lidt det samme. Rigtig fint at der var en med ude igen, da det kan være svært som idrætslærer, at være specifik på nogle af de øvelser, i forhold til atletik.

Og jeg vil også sige, at elevernes motivation, når man siger, at der kommer en fra atletikklubben, den er også anderledes, end hvis jeg skulle stå – eller en af de andre lærere. Så jeg synes at motivationen for at gå i gang med indendørs atletik stiger.

Hvad er vigtigheden i at få redskaberne ud og en instruktør ud? I relation til atletiktrailereren?

I forhold til Hjortebroskolen synes jeg, at det er vigtigt, at vi har begge dele med ud, fordi det er meget begrænset hvad vi har af redskaber. Så det synes jeg er rigtig godt. Nu har jeg indskoling og mellemtrin som lærer, og de er meget motiveret i forvejen, men bliver rigtig, rigtig motiveret, når vi både har materialerne og en til at undervise i det.

Havde I også lærerkursus med atletiktrailereren?

Ja, altså lærerkursus på den måde, at han jo gennemgår alle materialerne første gang, men ikke hvor vi kun havde lærere samlet.

..

Har I også selv benyttet redskaberne i atletiktrailererne, når han (trailerføreren) ikke har været der?

Ja

Et af målene med projektet er, at gøre børnene mere aktive. Tror du det her er en - af flere måder – at gøre børnene mere aktive?

Ja, helt sikkert. Så længe skolerne ikke har alle de redskaber, så er det helt klart en måde at gøre det på.

Oplevede du at nogen af de elever, der normalt er inaktive, at de blev mere aktive?

Ja, helt klart, for det er jo nogle nye redskaber for alle. Det vil sige, at forudsætningerne for at dyrke idræt. Altså for at være god til at dyrke idræt den er – de er meget tættere på hinanden, og man kan sige, gymnastiktrailereren, da er der mange redskaber, der gør det lettere for dem, at udføre det.

Det er med til at få motiveret dem, og man kan sige, at indendørsatletik det er der så mange, der ikke har prøvet, at igen, forudsætningen for at være god til det, det er meget tættere på, hvis du har noget, som de også laver i hverdagen.

Et andet mål er, at inspirere og kompetenceudvikle idrætslærerne på skolen. Hvordan er din oplevelse af det?

Jeg synes, at meget i forhold til de ting, som vi har lavet, kunne jeg godt have gjort med lidt læsestof, måske bedre. Specielt atletiktrailereren virkede meget grøn, men han fik mange af børnene motiveret til at starte med atletik, hvor han også er træner, men det virkede meget grønt, og meget hektisk. Gymnastiktrailereren, han var dygtig, men jeg vil sige som lærer, med en god vejledning, og ellers med tiden til at læse alt det, som kan læses, så kan du godt gøre det samme. Jeg synes, at for at være inspirerende som lærer, så kunne der godt komme mere på.

Hvad har så været værdien af idrætstrailereren?

Ja, værdien har helt sikkert været de andre redskaber, og børnene oplever en specialist, der kommer. En tredje person, som de ikke oplever i hverdagen, og det virker mere motiverende.

Hvad så efterfølgende, giver det nogle spor efter?

Jamen, jeg har jo allerede nogle fantastiske klasser i idræt, som også var motiveret inden, så jeg kan ikke sige, om det har højnet, eller evt. bibeholdt en høj motivation. Svært at sige, at det har en effekt, andet end at man kan sige, at eleverne har syntes, at det har været fantastisk med en tredje person.

En god idrætsundervisning, øger det velværet ved børn?

Ja, det tror jeg helt klart, det gør.

Kan en indsats mod skoleidrætten være sundhedsfremmende?

Ja, helt klart. Du oplever gladere børn, du oplever mere rolige børn, og børn med en større selvtillid, hvis de oplever i idrætstimen, at de kan være med, og de oplever noget, som de synes er sjovt. Du inspirerer også til når de kommer hjem. Til nogle lege, også selvom de ikke lige er eliteidrætsudøvere.

Har I bestilt idrætstrailere igen?

Ja, tror vi har bestilt så mange vi kan.
Det er vi helt enige om i idrætsteamet.

Betyder det noget som idrætslærere, at I har sådan et tilbud?

Jamen, jeg synes det er inspirerende, fordi der er nogle andre redskaber at arbejde med, men jeg har svært ved at svare på spørgsmålet.

Har det samlet jer mere omkring noget idræt sammen?

Jeg tror vi alle er tilmeldt til det kommende kursus. Vi har i forvejen et godt idrætsteam, så det her er bare en del af noget godt.

Vil I benytte jer af idrætstraileren, hvis der ikke er en trailerfører med?

Ja, selvfølgelig vil jeg det. Kan kun svare for mig selv. Det giver jo eleverne nogle andre muligheder for at dyrke idræt.

Andet?

Ja, jeg havde tænkt, at I forhold til atletiktraileren, da havde vi rigtig mange, der efterfølgende har været i atletikklubben. Jeg havde flere med i bilen derop, og det er fx mange, som ikke bryder sig om kontaktsport. Så på den måde inspirerer det også, for det er børn, der ikke dyrker noget i forvejen. Og så er værdien, at han kommer fra idrætsforeningen, for så kan jeg jo bare sige, at det er Allan I skal op til, og så bliver de jo ikke utrygge, så det synes jeg er rigtig godt.

Idrætslærer D**Hvilke trailere har I haft besøg af?**

MBU-trailer i efteråret og atletiktrailereren. Legetrailereren har vi haft stående i relation til vores SFO, men ikke brugt den.

Hvilke umiddelbare forskelle oplever du, at der er på de forskellige trailere?

Jamen, MBU-trailereren er jo ikke at lukke en trailer op. Det er en taske med nogle ting i, og da gjorde vi det dengang, at vi stillede det op her på et bord i lærerværelset, og opfordrede alle idrætslærere og interesserede til at kigge forbi.

Atletiktrailererne er jo virkelig en trailer til at åben op ude på græsset. Så de er selvfølgelig forskellige. Der er jo ikke nogle fysisk ting til MBU.

Hvordan har I oplevet det som brugere. Både mht. redskaberne og trailerføreren?

Jeg synes tre uger er kort tid. Fx med atletiktrailereren. Så er der rigtig dårlig vejr den ene gang, og så kom vi ikke lige derned, så vi når det ikke rigtig, og det er enormt trist, for børnene er vilde med det, og vi synes, det er super. For vi har ikke de der ting stående, så vi kan bruge det, så derfor synes jeg generelt, at det er for kort tid, og så kunne jeg godt tænke mig, at den der mappe, der fx ligger i atletiktrailereren, at det evt. er en der står på skolerne, så man har mulighed for at forberede sig lidt inden, for der er jo rigtig mange øvelser, så man ikke kun lige bruger det, som Allan viser, når han er her... Og når man først skal til at kigge i den mappe i de tre uger, man har den, så når man det ikke. Så det kunne jeg godt tænke mig... og med MBU'en, hvis man ligesom kunne forberede, og man var klar til at gå i gang den dag trailerne kom.... Og så er jeg bange for, at man ikke får det udbytte ud af den, som man kunne få, for tiden er knap.

Nu nævner du vigtigheden af redskaberne i atletiktrailerne, fordi I ikke har dem, hvad med redskaberne i kufferten til MBU?

Jamen, det er også super, for det er ting, der er lige til at gå til. For den genre kræver forbedelse. Det gør det jo, vi kan jo ikke.. Vi bliver jo nødt til at stå derhjemme og høre det igennem.

Der tænker du på musikken?

Ja, om det er dans eller.. Jamen, det er også super, at de har været herude, og jeg håber man stadig kan bruge dem... Når man kun har dem 3 uger, og Allan er med første gang, så gør det også at det kører allerede første gang... Jeg synes det er et rigtig pust at få ud.

Har du, som idrætslærer brugt det som inspiration?

Jamen, det har jeg bevidst planlagt efter, at vi skulle har atletik i de tre uger, og puttet det i årsplanen, og gjort meget ud af at fortælle de lærere, der ikke kunne være med i introen om hvad det var for noget.

Hvis trailerprojektet skal fortsætte skal der så være en instruktør/trailerfører med ud?

Ja, det tror jeg. Netop fordi vi godt ved alle sammen, at selv om mappen står herude, så er man ikke altid forberedt en måned i forvejen, førend man skal i gang med det her atletik, så er det super, at vi kan bruge dem, for de ved lige - også fordi vi hurtigt kan komme til at gøre noget forkert, eller i hvert fald ikke få det udnyttet sådan som... Jeg har haft det åbnet, men jeg havde da ikke fået alle de der koordinationsøvelser med, så ja, det synes jeg de skal. Det er dem, der er eksperterne.

...

Jeg har også været inde og booke til næste år.

Hvad har du booket?

Jeg har booket atletik og BMU (bevægelse, musik og udtryk). Gymnastikforeningen, der holder til over i hallen, har alle redskaberne, og legetraileren er mest indskolingen. Nej, jeg synes det er de to områder, som vi sylter, så..

Et af målene med projektet var, at gøre skolebørnene mere fysisk aktive, hvordan ser du sådan et projekt i relation til det - direkte og indirekte?

Jeg synes det er et godt projekt. Der sker lidt nyt, og selv om vi godt ved, at vi skal undervise i det, jamen hvis vi ikke har tingene til det, så bliver det ikke gjort, og sådan er virkeligheden jo bare, så jeg synes det rigtig godt, og det er så vigtig, at det bliver alsidigt, så det ikke altid bliver med en bold, fordi det nu er det nemmeste.

Har du oplevet, at med denne tilgang eller med de her redskaber, så er der nogen af de ikke-aktive normalt, der er mere aktive.

Alle er i hvert fald i gang, når du har alle de her stationer. Der er ikke så mange, der putter sig, for hvis du har otte stationer til atletik, så er de ikke så mange på holdene, så det er lidt svære at gemme sig, men sådan lige direkte... Det er ikke sådan, at vi har snakket om det, men det opfordrer til at alle er med.

Hvilke klassetrin har prøvet det?

4. og 5. har, og der var alle aktive. Jeg ved også, at udskolingene har prøvet det, men jeg ved ikke. Det er jo der man har flere der ikke gider.

Har trailerprojektet inspireret og kompetenceudviklet lærer og pædagoger?

Ja, det vil den gøre, hvis man ofrer noget tid på det. Det vil det helt sikkert.

Løfter det idrætsfaget generelt?

Ja, det bliver lidt mere synligt, jeg synes det er generelt positivt, men vi skal også som lærere være dygtige til at få den brugt.

...

Vi har jo slet ikke fundet de muligheder i det endnu. Det er op til os selv.

Hvis trailerprojektet skal ses som en indsats til at forbedre kvaliteten af idrætsundervisningen, er det så et sted man skal sætte ind, hvis man gerne vil modvirke fedmetendenser blandt børn og unge.

Det hele bunder jo i den alsidighed tror jeg, for at du rammer flest, og de finder noget de er gode til.

...

Og specielt et område som BMU, som også er svært, hvis du ikke lige selv har de store evner indenfor det, så er der meget planlægning i det, og man kommer til kort over for de her børn, som går til, men det kunne også være det, i forhold til de stille piger. Det er ikke altid, at det er lige sjovt, at spille mod drengene.

Har projektet ellers svaret til dine/jeres forventninger?

Ja, det har været super, og som sagt så er det os selv, der skal sørge for, at det bliver en succes.

Men det kunne være fint, hvis jeg havde haft 14 dage inden, så jeg kunne kigge i mappen. Hvad er det vi vil, hvad gjorde vi sidste gang. Der kommer jo også et flow i det til sidst. Det var jo sådan, hvad bruger vi nu lige det til, vi bruger lidt tid til at stille op i starten...

..

Ja, atletiktrailerne var noget tungt noget, og det har vi også snakket om. Hvis der står to kvinder dernede med en indskoling. De kan jo ikke bare..

Og så også det, at det også kan laves indendørs, men hvis vi fx får den sat af nede på stadion, og det er dårligt vejr, men sådan er det jo – vi kan jo ikke få den kørt herop, så skal man jo vælge.

Ellers?

Det jeg havde tænkt på var at få lov til at kigge i materialet inden. Specielt med den der kuffert. Også fordi det er et område, der kræver lidt forberedelse.

Har projektet inspireret til, at I har overvejet, at skolen skulle investere i nogle af de her ting?

Ikke konkret, men det åbner da øjnene for, at vi ikke må glemme de her områder, og så kan det jo godt være, at vi med tiden kan komme på kursus i de her ting, at man får den her inspiration, men det tager jo tid.

Men der var det jo også super, da Pia var ude, og vi hoppede og dansede rundt. Det er jo nogle ting, som du kan tage med dig med det samme, men ulempen er jo også, at det er en gang om året. Til næste år, har jeg jo glemt, hvad Allan han viste, så derfor synes jeg, det er vigtigt, at de er der, så man kan kontakte dem.

Fx i atletiktrailerne, var det nogle af de ting, som I selv havde?

Vi har haft et skur nede på stadion, hvor der har været indbrud flere gange – og til sidst brændt ned. Nej, vi har ingen atletikting. Vi har lige indkøbt et helt nyt sæt – har faktisk ikke engang fået det pakket ud endnu, så nogle af tingene har vi, ja. Så det er da meningen, at vi også gerne vil have vores eget. Det var vi da enige om, da det var væk dernede, selvom det var lige før, at der kun var kuglestødkuglerne, der var der og et par gamle spyd. .. for så kan man jo forlænge perioden i hvert fald med nogen ting.

Bilag E – Deltagende skoler

Skole	Redskaber	Atletik	MBU	Leg
Vilstrup	X			X
Marstrup	X			X
Hjortebro	X	X		X
Skrydstrup	X			
Hertug Hans	X		X	
Favrdal	X	X		
Starup	X		X	
Hammelev	X	X		
Dragen	X			
Nustrup	X			
Hoptrup		X		
Sct. Severin		X	X	
Povlsbjerg		X		X
Sommersted		X		
Bregnbjerg		X		
Bevtoft		X		
Arnum		X		X
Gram			X	X
Fjelstrup			X	
Vonsbæk			X	X
Simmersted			X	
Jegerup				X
Over Jerstal				X
Vedsted				X